

VEČERNIK

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 30

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, četrtek 6. februarja 1941

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POSTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.408

Cena
din 1.—

Angleška letalska ofenziva

Angleški letalski napadi na invazijske baze v Franciji, Belgiji, Holandiji in Nemčiji so se včeraj stopnjevali do doslej nedosežene silovitosti — Med tem so izvršila nemška letala nekaj napadov na Anglijo — Po nemškem poročilu sestreljenih 17 angleških bombnikov

VELIK RAZMAH NAPADOV

LONDON, 6. febr. Ass. Press. Angleška letalska ofenziva, ki se že več dni stopnjuje, je včeraj zavzela velik zamah. Zračni napadi so bili namenjeni vsem krajem, ki prihajajo za invazijo nemških čet preko morja v Anglijo v poštev. Akcije britskih letal so bile največje, kar jih je bilo v zadnjih tednih. Podnevi in ponoči krožijo britska letala v močnih formacijah nad okupiranimi področji Francije, Belgije in Holandske ter industrijskimi področji zahodne Nemčije, ki so izpostavljena močnemu bombardiranju.

OBSEG LETALSKIH NAPADOV

LONDON, 6. febr. UP. Močne skupine angleških bombnikov so v teku včerajšnjega dne napadle invazijske luke ob Kanalu. Prizadeta so bile vsa vojaška področja od Düsseldorfa do Bordeauxa. Bil je to eden največjih in najstrašnejših napadov RAFA v zadnjih tednih. Glavni napadi so bili namenjeni področju ob

Kanalu, globoko v notranjost severno-zahodne Francije. Močne eksplozije je bilo opaziti, kljub meglenemu vremenu, daleč naokrog. Najmočnejši je bil napad ponoči v torek, ko je bilo bombardiranih 12 nemških strateških oporišč, vključno pomorsko bazo pri Brestu, dalje podmorniško oporišče pri Bordeauxu in industrijski okoliš Düsseldorfa. Razdejana so bila pristanišča v Cherbourgu, Calaisu, Dieppeu, Dunkerqueu in Ostendeu, letališče pri Vannešu in vsa pristanišča, ki prihajajo v poštev za invazijo v Anglijo.

SESTRELJENA ANGLEŠKA LETALA

BERLIN, 6. febr. UP. Sedemnajst angleških bombnikov je bilo po nemškem uradnem sporočilu sestreljenih pri včerajšnjem dnevnem napadu na kanalska oporišča nemške vojske.

NEMŠKI NAPADI NA ANGLIJO

LONDON, 6. febr. Reuter. Sovražna aktivnost v minili noči ni bila velika. Letalsko ministrstvo poroča, da so se pojavili nemški letalci le v prvi polovici

noči nad južnovzhodno Anglijo. Padlo je nekaj bomb tudi na londonsko področje. Škoda ni bila velika, ljudskih žrtev je bilo malo. Sestreljena so bila štiri nemška letala.

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 6. febr. DNB. Nemško vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj uradno vojno poročilo sledeče vsebine: Neka vojna ladja je potopila v prekmorskih vodah 40.000 ton sovražnikovega trgovskega brodogoja. S tem je ta ladja uničila skupno že 110 tisoč ton sovražnikovih trgovskih ladij. Neko bojno letalo je potopilo 440 km zahodno od Irske sovražnikovo 4500 tonsko oboroženo trgovsko ladjo, neka druga ladja pa se je potopila v bližini vzhodne škotske obale, tudi zadeta z bombami. Bojna letala so izvedla včeraj uspešen napad na dva močno oborožena konvoja ob jugovzhodni angleški obali, Nemška letala so napadla na istem poletu neko letališče blizu Londona. Eno letalo, ki je bilo na tleh, je

uničil požar. Na Sredozemskem morju so bili napadi nemških bojnih letal včeraj popoldne izvedeni na letališča in pristanišča na Malti. Na lope in zavetišča so padle bombe težkega kalibra in zanele požare. Skladišče s strelivom je zletelo v zrak. Preteklo noč so skupine nemških letal kljub neugodnemu vremenu uspešno napadle angleške orožarne v srednji Angliji, važne vojaške cile, letališča ter železniške naprave v vzhodni in jugovzhodni Angliji. Metala so zažigalne in rušilne bombe. Sovražnikovi letalci so leteli preteklo noč v manjših skupinah nad zahodno Nemčijo in vrgli v glavem zažigalne bombe. Prizadejana škoda je neznatna. Vojaški cilji niso bili zadeti. V središču Düsseldorfa so bile uničene stanovanjske hiše po bombah in požarih. Pri tej priliki je bilo ubitih 5 ljudi, 24 pa ranjenih. Sovražnik je včeraj izgubil tri letala. Eno je bilo sestreljeno pri spopadu v zraku, dve pa je zblila na tla protiletalska artilerija. Troje nemških letal pogrešamo.

Pred padcem Tepelenija

Po poročilih iz več virov pričakujejo v Atenah vsak trenutek padeč Tepelenija, središča druge italijanske obrambne črte v Albaniji — Trenutno se bijejo na tem odseku krvavi boji

ZAVZETJE VAŽNE POSTOJANKE

ATENE, 6. febr. UP. V bajonetnem naskoku so Grki zavzeli važno postojanko, ki je ključ do nadaljnjih predhranj k Valoni in Beratu. Ob tej priliki so zajeli 180 mož, med njimi nekaj častnikov in mnogo vojnega materiala. V poročilu atenskega radia ni bilo izrecno poudarjeno, za katero postojanko gre, menijo pa, da je pri tem mišljen Tepeleni.

PRED PADCEM TEPELENIJA

BITOLJ, 6. febr. Ass. Press. Poročila z grškega bojišča pravijo, da je vsak čas pričakovati padca Tepelenija in vikoravanja grških čet v mesto.

ATENE, 6. febr. UP. Grki pričakujejo v najkrajšem času padeč Tepelenija. Okoli mesta so hude bitke.

KONEC DRUGE FAZE BOJEV

ATENE, 6. febr. AP. Boji v Albaniji se

razvijajo dalje z vso srditostjo in vse kaže, da stoje pred zaključkom sedanje faze. Grkom se je v zadnjih par tednih posrečilo popolnoma streti vse poizkušaje generala Cavallera, da bi s protiofenzivo strel grški odpor in prebil fronto na osrednjem odseku. Namera Italijanov je bila tu prisiliti Grke k umiku, s čimer bi bila v prvem nasledku rešena neposredne nevarnosti Valona in Berata. Neuspeh protiofenzive je omogočil Grkom, da so sami spet prešli v ofenzivo in zavzeli zelo važne utrjene gorske postojanke, ki silijo Italijane k umiku. Položaj Tepelenija, glavnega oporišča druge italijanske obrambne črte v Albaniji, je že nekaj dni skrajno ogrožen. Italijani so ga deloma že pred dnevi izpraznili, včeraj pa so prispele vesti, da so ga Italijani zažgali, kar je nov dokaz, da ga zapuščajo. Pa-

dec Tepelenija bo po mnenju vojaških strokovnjakov pomenil umik Italijanov z druge obrambne črte na tretjo, prej pa bodo gotovo skušali še braniti Berat in Valono.

GRŠKO URADNO POROČILO

ATENE, 6. febr. At. Ag. Službeno poročilo grškega generalnega štaba št. 102 pravi, da so bile včeraj v teku dneva lokalne operacije in spopadi. Poizkusi sovražnih tankov, da bi prebili fronto, so bili zavrnjeni. V notranjosti Grčije ni bilo letalskih napadov.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 6. febr. Stefani. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske v Albaniji je izdalo sledeče uradno poročilo: Grško bojišče: Odbili smo sovražnikov napad ter prizadejali sovražniku občutne izgube. Zajeli smo nekaj vojakov ter orožja.

GENERAL UGO CAVALLERO

načelnik italijanskega generalnega štaba in poveljnik operativne vojske v Albaniji.

Po zadnjih poročilih je v 12 ofenzivnih sunkih proti grškim postojankam izgubil 40% svojih vojakov. Južni del njegove vojske je z obkoljevanjem Tepelenija in približanjem levega krila grške vojske Valoni zašel v težek položaj.

Willkie ni razočaran

LISBOA, 6. febr. Reuter. Pred odletom v Ameriko je Wendel Willkie dejal, da se ni prevaral o onem, kar je pričakoval v Angliji. Tudi ni razočaran nad onim, kar je videl na Angleškem. Zbral je vse potrebne podatke, ker so mu šli povsod na roko. Šel je lahko, kamor je hotel. Vse vtise, ki jih je zbral po Angliji bo objavil v USA. Okrog polnoči je s Clypperjem odletel v Ameriko. Pilot je dobil nalogo, naj nekaj časa leti v megli, dokler ne dobi novih navodil, to pa zaradi varnosti za Willkiea.

TORPEDIRAN PREVOZNI PARNIK

RIM, 6. febr. Stefani. Listi prinašajo iz Berlina vest, da je bil velik britanski 10.000 tonski parnik, ki je prevažal avstralske čete, torpediran od italijanske podmornice v Egejskem morju.

MENZIES V EGIPTU

KAHIRA, 6. febr. Reuter. Predsednik avstralske vlade Menzies, ki inspicira čete svoje domovine, je iz Palestine dospel v Kairo.

Težaven položaj Bolgarije

Odmev iz'očitev Bagrjanova iz bolgarske vlade v Nemčiji — Bolgarija je trdno odločena ohraniti nevtralnost, toda v njej se križajo veliki interesi vojskujočih se sil

BERN, 6. febr. ZPV. Izločitev kmetijskega ministra Bagrjanova iz bolgarske vlade je izzvala v Berlinu nezadovoljstvo za razvojem dogodkov v Bolgariji. V Berlinu vidijo v tem vplive tujih sil, ki delujejo proti organizaciji novega reda, kakor sta ga zasnovali velesili osi. Kakor zatrjujejo švicarski listi po njihovih informacijah, je treba po tem stališču pričakovati, da bo Nemčija storila v Bolgariji nove korake, da zaščiti tam svoje interese. Iz Bolgarije pa poročajo listi, da je Bolgarija trdno odločena ostati še dalje na nevtralnem stališču in storiti vse, da prepreči vsako vmešanje države v sedanji veliki vojni konflikt. Na to odločitev so močno vplivali najnovejši dogodki v Romuniji, katere usodo Bolgarija ne bi rada doživela. Ni pa mogoče skrivati dejstva, da je položaj Bolgarije skrajno težaven, ker leži na križišču vseh glavnih interesov sedanjih vojskujočih se

sil in onih, ki kakor kolj z njimi sodelujejo. V Sofiji se dobro zavedajo, da bi kljub volji ohraniti nevtralnost, Bolgarija lahko postala bojišče, na katerem bi se spopadle sile Nemčije na eni ter Anglije in njenih zaveznikov na drugi strani, predvsem Turčije, ki stoji na meji stalno pripravljena, da reagira na vsak sovražni korak.

SOFIJA, 6. febr. Reuter. Večina So-

branja se je izjavila za politiko Filova ter proti odstranitvi ministru Bagrjanovu.

LONDON, 6. febr. LR. Včeraj so se razširile vesti, da se opaža večja koncentracija nemških čet na jugu Romunije, nasproti Bolgariji. Teh vesti doslej niso od nikoder potrdili in se zdi, da so bile namerno vržene v svet z določenim namenom.

Romunski odbor v Londonu

LONDON, 6. febr. Reuter. V Londonu se je ustanovil romunski odbor, ki je izdal manifest, v katerem je rečeno, da je treba najprej osvoboditi kralja Mihaela iz sedanjega poniževalnega položaja ter mu omogočiti, da bo vladal kot ustavni in demokratični vladar; drugič boriti se

za zopetno zedinjenje romunskega naroda v naravnih mejah; tretjič osvoboditi Romunijo suženjstva in četrtič pomagati ustvariti novi evropski red, ki naj zavpije od teritorialne neodvisnosti in od enakih pravic vseh narodov.

Nadaljevanje operacij v Afriki

V Libiji se nadaljuje angleško napredovanje zahodno od Cirene — V Eritreji operirajo štiri angleške skupine v smeri proti vzhodu — V Somaliji so angleške čete zavzele Beles Guganji

OPERACIJE V LIBIJI

KAHIRA, 6. febr. AP. Po zavzetju Cirene se nadaljuje v Libiji zoževanje obroča okoli Apolonije, obenem pa napredovanje proti El Haniji in Slonti, nekako na pol poti med Derno in Benghasijem. Operacije na tem ozemlju so težavnejše in zahtevajo temeljitejšo pripravo, kakor so jih terjale prejšnje, ker se je tu fronta znatno razširila v notranjost Cirenajke, ki je tu gosteje obiljena in ni tako brezupna puščava, kakor pred Derno. Vendar se zdi, da Italijani tu še ne nudijo glavnega odpora, katerega je treba pričakovati šele pred Benghasijem. Med tem nastopa zelo aktivno tudi angleško letalstvo, ki uničuje po vrsti italijanska oporišča za hrbtno umikajoče se italijanske vojske. Angleška letala so izvršila nekaj srditih napadov tudi že na glavno italijansko bazo Benghasi.

POLOŽAJ V VZHODNI AFRIKI

AGORDAT, 6. febr. UP. Po padcu Barentuja se je organizacija napredovanja angleških čet v italijanski Vzhodni Afriki znatno spremenila. Vrhovno poveljstvo je organiziralo štiri napadalne edinice, ki so že daleč napredovale v Eritreji in Abesiniji. Južna kolona operira v smeri proti Gondariju v Abesiniji ob sodelovanju

nju abesinskih četnikov, ki vodijo na njenih krilih gverilsko vojsko. Dalje na severu operirajo edinice imperialske vojske, ki so zavzele Agordat in Barentu. Napredovanje je tu usmerjeno proti Adigratu. Tretja kolona napreduje iz Agordata na Kerene in krije istočasno četrto kolono, ki napreduje južno od Agordata v smeri proti morju. Levo krilo tega operacijskega zbora stoji nekako 150 km globoko na eritrejskem ozemlju, dočim je napredovalo desno krilo okoli 200 km globoko. Vsi štiri kolone stoji sedaj pred težimi nalaganji, ker se morajo vojskova v gorovju neodvisno od teh čet pa napredujejo na jugu južnoafriške čete iz Kenije v južno-zahodno Abesinijo in italijansko Somalijo. Te čete so okoli 100 km globoko v Abesiniji. Teren je brez komunikacij in zelo težaven. Povsod je tudi precejšnja vročina.

NAPREDOVANJE V SOMALIJI

LONDON, 6. febr. Reuter. Angleške patrulje so včeraj napadle in zavzele sovražne postojanke pri Beles Guganji v Italijanski Somaliji.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 6. febr. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo iz Afrike: Severna

Afrika: Letalsko udejstvovanje na obeh straneh. Angleški letalci so bombardirali Benghazi. Vzhodna Afrika: Na severnem bojišču so naše čete izvedle protinapad na sovražnikove oddelke, ki so se približali naši novi bojni črti. Odbile so sovražnika in mu zadale izgube. Na južnem bojišču so se naši oddelki po srditem boju, v katerem so sovražniku zadali občutne izgube, umaknili z neke prednje izpostavljene postojanke na meli vzhodno od Lafanije. Naše letalstvo je močno napadalo. Sovražnik je bombardiral nekaj mest v Eritreji. Bilo je nekaj človeških žrtev med tamkajšnjimi domačini. Sestreljeni sta bili dve angleški letali. V noči od 3. na 4. februarja so sovražnikova letala nad Egejskim morjem vrgle bombe na neko naše letališče ter povzročila nekaj malega stvarne škode. Letala nemškega letalskega zbora so izvedla napad na letališči Mikaba in Haifar na Malti. Zadeti so bili hangarji, barake in vzletišča. Nastale so eksplozije in požari.

DANAŠNJE POROČILO

RIM, 6. febr. UP. Italijanske čete so se na južni abesinski in kenijski meji umaknile po hudih bojih vzhodno od Stefanjinega jezera. Angleški bombniki so napadli Benghasi.

Zakaj in kako so izgubili domovino

Manj kakor dve uri smo potrebovali za polet. Okoli pol treh ponoči smo bili že v glavnem stanu. Zanimalo me je, kakšne avanture je imel Taylor Henry nad Cambriem. Čakal me je, ko smo se vrnili. Njegovo letalo je imelo tehnične motnje in ni mogel odleteti.

V jutru smo obiskali drugo letališče, zvečer sva se vrnila nazaj in sva šla spet letet. To pot sem sedel pri strojnici. Vse so mi povedali, kako se strelja in zdelo se mi je, da bom sestrelil vsako tuje letalo. To pot nismo metali bomb.

Ko smo se vrnili v Pariz, so cenzorji kar skakali. Dejali so, da je polkovnik François dobro vedel, da ne smejo novinarji leteti ter da bo imel zaradi tega težke neprilike. Zatožili so ga celo generalu Vuilleminu, poveljniku francoskega letalstva, midva sva pa šla k našima veleposlaništvoma prosit, naj intervenirajo zani.

Zastarela letala

Po obisku sedem ali osem letalskih oporišč sem prišel do prepričanja, da so francoski piloti dobro trenirani in pogumni. Toda njihova letala niso bila tako hitra kakor nemška in veliko manj jih je bilo. Mnenja sem, da se je premalo pisalo o francoskih letalcih, ki so leteli na tako starih letalih. Videl sem dnevna poročila. Vedno je bilo število sovražnih letal višje od francoskih. Zanimivo je bilo tudi delo zračnih fotografov. Iz stotine fotografij se je sestavila zračna slika nekega ozemlja. Samo izvežbano oko je opazilo majhne sence, ki so predstavljale sovražne topove, utrdbe, petrolejske rezerve, barake ali pa celo čete. Vse to je bilo neprecenljive vrednosti za bombne eskadrilje in generalni štab. S stereoskopskimi fotografijami to se pravi s fotografiranjem enega predmeta istočasno iz dveh kotov, se je dalo s stereoskopskimi lečami videti še veliko več. Utrdbe in hiše, ki so bile na navadnih slikah komaj opazne sence, so sedaj kar izskočile.

Hibe v letalskem poveljstvu

Vrednost eskadrilj je bila odvisna od vrednosti njihovih poveljnikov. Najboljše eskadrilje so bile tiste, ki so imele za poveljnike še vedno aktivne pilote. Res pa je, da nekatere eskadrilje niso bile na višini. V bližini Evreuxa sem obiskal letališče in v polkovnikovi sobi slišal, kako mu s povišanim glasom po telefonu general ukazuje, da naj z valovi bombnikov bombardira napredujočega sovražnika. Dejal je, da morajo nekateri objekti biti takoj bombardirani. Polkovnik mu je odgovarjal, da v prihodnjih dveh urah ničesar ne bo mogoče storiti. Nejevoljen je general pristal. Moj tovariš, reporter angleške radijske službe, je govoril s piloti. Prvi so mu dejali, da je bilo silno slabo vreme ter da niso našli objektov. Drugi piloti so srečali nemška lovka letala ter so se rajši obrnili. Če bi polkovnik François imel poveljstvo tega polka, sem prepričan, da bi bile vse bombe vržene na cilje. Kajti, François bi letel z njimi, ne pa sedel v svojem uradu.

Zračni napadi na Pariz

V začetku junija je bilo krasno poletno vreme. Dne 3. junija je bil Pariz prvič bombardiran. Ubityh je bilo blizu 250 ljudi. Ko sem se s tovarišem pripejal v Pariz, ni sprva nihče vedel, kaj so razrušili. Čez nekaj časa nam je nekdo povedal, da so bile bombardirane tvornice za avtomobile Renault in Citroen. S tovarišem sva se odpejala tja. Prve tovarne so bile nepoškodovane, druge pa težko prizadete.

Ceste okoli Citroenovih tovarn so bile polne radovednežev in presenečen sem bil, kako malo energije se jih je poskušalo zadržati v stran od gasilcev. Hodil sem lahko po poslopjih, fotografiral sem in poizvedoval, kolikor sem hotel. Samo enkrat so me vprašali za dokumente. Eden izmed prvih, ki so prišli na mesto napada, je bil uradnik italijanskega veleposlaništva, ki je imel priliko, natančno preiskati škodo. Verjetno je svoja opažanja tudi brzojavil svoji vladi.

(Dalje)

Darlan potuje znova v Pariz

BERN, 6. febr. ZPV. Po poročilih iz Vichya so se tam posvetovanja, ki so jih vodili v vladi po vrnitvi Darlana iz Pariza, zaključila, sklepi pa niso znani. Kakor je bilo že poročano, je Darlan prišel iz Pariza v Vichy s predlogi Abetza in Laval, ki naj bi jih Pétainova vlada sprejela ali odklonila. Verjetno je, da nosi sedaj Darlan nove kompromisne predloge. Je pa vendar malo verjetno, da bi Laval in Nemci te kompromisne predloge sprejeli. Stališče Berlina je, da mora dobiti Laval mesto, ki mu bo omogočalo izvajati politiko prijateljstva z Nemčijo. V Berlinu ne vidijo namreč v Lavalu samo

svojega zaupnika, ampak tudi garanta za izvršitev eventualnih sporazumov.

VICHY, 6. febr. AP. Maršal Pétain je včeraj ponudil admiralu Darlanu, da prevzame direktno kontrolo nad vlado. V sporazumu z Lavalom bo Darlan tako postal ministerski predsednik. Zato potuje Darlan, ki je osebni prijatelj maršala Pétaina, danes znova v Pariz, da se sestane z Lavalom. Na včerajšnji seji vlade je 84-letni maršal izjavil, da je pripravljen odstopiti kot vodja vlade ter zadržati samo položaj šefa države. Kakor znano, sedaj vlada nima predsednika.

Ostri ukrepi za mir v Romuniji

BUKARESTA, 6. febr. Rador. Antonescu je podpisal zakon, ki določa najstrožje ukrepe proti kršilec javnega reda in miru. Za največje prestopke je predvidena takojšnja smrtna kazen. Posebno ostre kazni so določene za profesorje in duhovnike, ki bi namesto vzgoje naroda izkoriščali ljudstvo za sredstvo svojih namenov proti režimu in socialnemu redu v državi. Strogo bodo kaznovani študenti in dijaki, ki bodo nastopali proti obstoju države in

puščali vnemar študije zaradi avantur. Vse politične manifestacije so prepovedane. Vsak napad na interese države bo najstrožje kaznovan. Kazni so predvidene ne le za kršilce, nego tudi za njih družine delodajalce in uradnike. Antonescu je pozval vse Romune, naj bodo vladi v pomoč ter ohranijo red in disciplino v državi, kar hočejo tudi zavezniki Romunije. Kdor tega noče razumeti, je izdajalec domovine in v službi tujih interesov.

Muzej vojne mornarice v Leningradu

LENINGRAD, 6. febr. Tass. V poslopju nekdanje borze za efekte je bil odprt muzej vojne mornarice SSSR. Med 15.000 razstavljenimi predmeti je tudi model tesene ladje, ki jo je stesal še car Peter Veliki, prva galeja švedskega kralja Karla XII., holandska ladja iz 18. stoletja, dalje ladje, ki so jih imeli veliki raziskovalci na severu in poveljniki ruskega

brodovja ter velika množina zastav in trofej ruske vojne mornarice. Velika atrakcija muzeja je čoln, ki je bil zgrajen pred 3000 leti. Razstavljeni so tudi najmodernejši modeli vojnih ladij in podmornic. Bogata je zbirka remekdel iz slikarstva in kiparstva, ki povečujejo rusko vojno mornarico.

»ILLUSTRIOUS« V EGIPTU

WASHINGTON, 6. febr. Mornariški minister Knox je izjavil, da je angleški nosilec letal »Illustrious«, ki ga je v Sicijskem kanalu zadela 500 kg težka bomba, s svojo močjo prispel najprej na Malto, nato pa v aleksandrijsko пристanišče v Egiptu.

DONOVAN V PALESTINI

NIKOSIJA, 6. febr. Reuter. Posebni odposlanec Roosevelta, polkovnik Donovan, je došel v Palestino.

POPOLN SPORAZUM MED USA IN MEHIKO

NEW YORK, Reuter. Zednjene države in Mehika bosta v kratkem podpisala popoln sporazum. Poravnani bo tudi star petrolejski spor. Sumner Welles in mehiki veleposlanik Najera sta v načelu že dosegla sporazum.

Siam odklanja kompromis

TOKIO, 6. febr. Reuter. Včeraj je prispele v Tokio siamska delegacija za mirovna pogajanja s francosko Indokino. Na čelu delegacije stoji knez Boravari. Pet članov francoske delegacije prispe najbrže sem danes. Kakor se je izvedelo, vztraja Siam odločno dalje na stališču, da odstopi Indokina Siamu vse ono ozemlje, ki ga siamska vlada zahteva zase.

PRETEPI NA NORVEŠKEM

STOCKHOLM, 6. febr. UP. Iz Osla prihajajo vesti, da je prišlo v nekaterih krajih zahodne Norveške do pouličnih pretepev med pristaši kralja Haakona in marionetno vlado Quislingovo.

VPOKLICI V FRANCIJI

LONDON, 6. febr. Reuter. Radijske postaje v nezasedeni Franciji so danes zjutraj, takoj po objavitvi vesti, izdale nenavaden poziv francoskim mladencem, da stopijo v vojsko.

AMERIŠKA LETALA ZA GRKE

WASHINGTON, 6. febr. UP. Mornariški minister Knox je izjavil, da je ponudil Grčiji zastoj 30 »Grummanovih« lovskih letal. Grški poslanik je ponudbo odklonil z motivacijo, da potrebuje Grčija nova letala.

AMERIŠKA LETALA ZA KITAJSKO

WASHINGTON, 6. febr. Storjeno je vse potrebno, da bo dobila Kitajska 100 letal iz ameriških tovarn, ki jih je naročila Velika Britanija. Kitajska vlada je zaprosila za 500 letal, Anglija pa je pristala, da se jih da 100.

PO VSTAJI NA KUBI

HAVANA, 6. febr. UP. Prezident Batista je obnovil vse ustavne garancije, ki jih je v ponedeljek odpravil.

SPORAZUM URUGVAJA S PARAGVAJEM

MONTEVIDEO, 6. febr. DNB. Med Urugvajem in Paragvajem je dosežen sporazum o izmenjavi blaga in o stipendijah za študente obeh držav.

VAJE AMERIŠKE MORNARICE

HONOLULU, 6. febr. Reuter. Ameriška vojna mornarica je odplula na velike pomorske vaje pri Honolulu na Havajskih otokih. Vaj, ki so se začele danes, se udeležuje tudi 10 velikih bojnih ladij.

Mariborska napoved: Oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura — 0,8, danes minimalna — 8,4, opoldne — 6,6.

Borza, Curiah, 6. februarja. Devize: Beograd 10, Pariz 7,62½, London 16,09, Newyork 4,31, Milan 21,72½, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukarešta 2,12½.

Bombardiranje Malte

MALTA, 6. febr. Reuter. V uradnem sporočilu javljajo, da so sovražna letala bombardirala letališča na Malti. V zračnih bojih so bili sestreljeni trije sovražni bombniki, britska letala so izšla nepoškodovana iz bojev. Bombe niso povzročile ne škode ne žrtev.

NOVA FINSKA ODDAJNICA

HELSINKI, 6. febr. Stefani. Uprava finskega radia je sklenila v Rovanijemu na Laponskem zgraditi novo postajo velike kapacitete.

ITALIJANSKI MINISTER OPERIRAN

RIM, 6. febr. Stefani. Finančni minister de Revel je bil v neki rimski kliniki operiran. Operacija je uspela in se bolnik dobro počuti.

Manifestacija hrvatsko-srbske sloge in miselnosti

Zadovoljstvo Hrvatov po zadnjih izjavah senatorjev Vilderja in Kosanovića

»Hrvatski dnevnik« se bavi z rezultati konference SDS v Zagrebu in poudarja, da je senator Sava Kosanovič dejal, da bi se izognili marsikaterim težkočam, če bi imeli hrvatski sabor. To izjavo Kosanovića je treba iskreno pozdraviti, ker se tako v hrvatski, kakor srbski javnosti še vedno bolj občuti potreba, da pride narod do besede preko svojih izvoljenih predstavnikov. Treba je naglasiti, da nam izredni časi nalagajo tudi izredne dolžnosti, tako na gospodarskem kakor socialnem polju.

Na isti konferenci je govoril tudi predsednik izvršnega odbora SDS, senator Večeslav Vilder. Imel je prav, ko je poudaril, da morajo spričo nevarnosti, ki preti vsem narodom od vojne, vsa ostala drobna vprašanja stopiti v ozadje. Treba pa je voditi o njih računa in v tem pogledu se strinjamo z Vilderjem. Drago nam je, da samostojni demokrati dele svoja mišljenja z mišljenjem Hrvatske seljačke stranke. To je najlepši dokaz, kako je dolgoletno sodelovanje teh dveh strank dovedlo do analognih pogledov na mnogova vprašanja. Globoko smo prepri-

čani, da se bo tudi v hrvatskem saboru nudila krasna prilika za sodelovanje dveh strank sporazuma, ker smo prepričani, da bi one to priliko iskreno prevzele. Prepričani smo, da bi v primeru sklicanja zajedniškega parlamenta došlo do koristnih stikov med vsemi strankami,

ki zastopajo politiko sporazuma in da bi iz tega prišlo do koristnih rezultatov. Nihče ne ve, kako se bodo razvijale prilike v svetu. Pa naj se razvijajo kakor koli, sodelovanje svobodno izbranih narodnih predstavnikov ne more biti škodljivo.

Cvetković o sadovih svoje vlade

Predsednik vlade Cvetković je k obletnici dveletnega vladanja izjavil med drugim: »Vlada, ki sem jo sestavil 5. februarja 1939, je imela jasno in določeno nalogo, odstraniti vse one težke in izredne notranje razmere, ki so zadnja leta rešo državo glede notranjega urejanja tako močno pretresale. Vlada je poimenovala svoje poslanstvo resno in odločno. V svoji izjavi v poslanski zbornici sem postavil jasno in odločno zahtevo po rešitvi hrvatskega vprašanja kot takšnega. Na prvih sestankih z dr. Mačkom svojo zastavila duha zaupanja. Po nekaj mesecih smo delo uspešno končali. Politika narodnega sporazuma je ostala osnovna črta naše notranje politike, ostala je to za vse, ki v kakršni koli obliki žele sodelovati v javnem in političnem življenju naše države. Temelji politike sporazuma morejo biti po mojem globokem prepričanju temelji trajne, solidne in zdrave jugoslovanske skupnosti. Ta politika je poročivo v sedanjih časih, edino ona more zagotoviti bodočnost. Tisti, ki žele, da bi bila Jugoslavija zdrava in močna, je morejo graditi samo na temelju politike sporazuma.«

Bojišče v Vzhodni Afriki: Iz Kassala v Angliškem Sudanu so britske imperialne čete vogle v Italijansko Eritrejo in zasedle Agordat, Mogolo in Barentu. Blizajo se Kerenu in Asmari, od koder bo v eno smer odprta pot proti edinemu pristanišču Eritreje, na jug pa proti Adulu in dalje k Adis Abebi. Iz Galabata v Sudanu pa prodirajo čete Haile Selasijaja pod vodstvom Angležev h Gondarju nad Tanskim jezerom

200.000 Bagrjanovih letakov med narod

Predstavnikom tiska je odstopivši ministar Bagrjanov dejal: »V svojem govoru v sobranju sem 31. januarja obrazložil svoje poglede o načrtnem gospodarstvu. Poudaril sem, da to ni mogoče, brez načrtnega tržišča s stabilnimi ce-

nami. Opozoril sem, da le doslej naše gospodarstvo daleč od načrtnega sistema. Ta moj načrt je bil iznešen komisijam in ministrskemu svetu. V sobranju sem zanj žel aplavz vladne večine, moj preračun je tudi bil sprejet z ogromno

Kultura

Gostovanje Juvanove in Jana

V torek zvečer sta gostovala v mariborskem gledališču dva člana ljubljanskega Narodnega gledališča, ga. Juvanova in ga. Jan s Poljaka Newiarowicza komedijo »J. u. b. i. m. l.«, s katero sta v tej sezoni nastopila z uspehom na našem odru že dva zagrebška gledališka umetnika. Omenil sem ob takratni priliki, da je komedija brez umetniških ambicij, toda gledališko-čudovito efektivno delo, ki tudi dvema igralcema priložnost pokazati vse igralske vrlin, obenem pa ves večer kljub samo dvema nastopajočima izvrstno zabavo občinstvu.

Zagrebcema sta dosegla v tej komediji lepo zmago, zato smo bli v torek zvečer v gledališče z resnično radovednostjo, kako bosta vzdrževala tekmo ljubljanska umetnika? Obenem nas je zanimala tudi režijska primerjava. Glede te smo mogli ugotoviti precejšnjo podobnost, vendar se zdi, da je bila zagrebška režija celotno morda bolj dogmna, da so pa v ljubljanski dejali, ki so bolj izkoriščeni. Tudi oba gosta sta pokazala izredno veliko stvarjalno silo in rutino, brez katere uspeh ob se tako velikim talentu ne bi bil mogoč. Vse to je povzročilo, da nisva bili razočarani.

Vendar smo opazili med Zagrebčanoma in med Ljubljancema precejšnjo razliko. Zagrebški mister Jackson iz USA je bil vseskozi ameriški svetovljan. Poudarek njegove igre je sledil predvsem in ves čas na tem temelju, da ni v mister Jackson je bil vse v prvi slovanec, kakor Američan. Američan, ki je skušal vpeljati, tega njevtva ni sprejel. Zato ostaja za prvo in edino obliko stalne igralske zmogljivosti. V tem je pokazal ga. Jan mnogo vrlin, zlasti v nekaterih prizorih, ponekod pa ni bil dovolj prepričan.

ška. Omenil sem že tedaj, da je kreacija Eve zaostajala za kreacijo mistra Jacksona, sedaj je dominirala. V mnogih prizorih nas je ga. Juvanova s svojimi finisami v besedni modifikaciji, mimiki in celotnem podajanju kar navdušila. Ta njena Eva je v resnici živela in izpolnjevala vdušje komedije.

Gostovanje je vzbudilo lepo zanimanje in marsikoga je pripeljala v gledališče govtovo tudi radovednost primerjave. Da tudi pri občinstvu ni bilo razočaranja, je dokazoval intimen kontakt med odrom in avditorijem. Zopet pozitiven uspeh sodelovanja med obema slovenskima gledališčema, kakršnih bi si želili še veliko.

RAZSTAVA SLIKARJA KREGARJA IN KIPARJA PUTRIHA

Poleg Jakopičevega paviljona, kjer se pripravljajo reprezentativne in večje razstave, imamo v Ljubljani razstavna salona Kos in Obersnel, ki stuzila manjšim umetnostnim prireditvam in sta tudi bolj dostopna široki publiki. V Obersnelovem salonu sta zadnje razstavila slikar Stane Kregar in kipar Karel Putrih. Kregar razstavlja gvaše in risbe. To polga vidno v novi izdaji. Zapustil je surrealizem, oprijel se je malih formatov in gvaša. Ti gvaši so sicer fini v barvah, toda izgledajo kot osnutki za bodoče slike. V risbah se še ni popolnoma rešil surrealizma. Ostalo so mu še marsikateri potuje. Kompozicijsko se naslanja na zabodno Evropo. — Kipar Putrih razstavlja manjše plastike in skice, kar je pri njem novo. Marsikomu je njegova mala plastika mnogo bolj simpatična kot veliki formati. V njej se je s svojim načinom oblikovanja precej približal meščanskemu okusu, kar n. pr. »Sedeča figura z grozdom«, »Deklica z vrcem«, Priznati mu mo-

ramo smisel za formo. Poznajo se mu vplivi francoskih in italijanskih kiparjev, Bourdella, Despiera in drugih. To se vidi na vseh njegovih razstavljenih delih, posebno pri glavah. Oba, Kregar in Putrih, razstavljata sedaj s Sedejem in Zdenkom Kalinom v Celju.

D. Sošč
K »Sin divjine« je letos vodilna povest »Razorov« časopisa za dorasajočo mladino meščanskih in nižjih srednjih sol, ki ga izdaja Združenje jugoslovanskega učiteljskega meščanskih sol, ljubljanska sekcija, urejuje pa Tone Gaspari. Ta prevod dela E. Marschalla se nadaljuje tudi v sedaj izišli peti številki. Slovensko mladino seznanja z življenjem Eskimov. Originalno pravljico »Čudovite blače« je prispevala Marija Dermovšek, Gustav Strniša je zastopal s pesnjico »Novo leto«, Anton Debeljak pa z balado »Koniec vojvode Erdulfa«. Z zanimanjem bodo naši mladi smučarji prečitali Janka Sichelra sestavek o najnovejšem sportu — jadralnem smučanju. Lep je opis Ivanke Kalinove potovanja na Korško. Jurij Semjanov razpravlja o »leteci kovini« aluminiju, ostali del zvezka pa izpolnjujejo prevodi in originalni potujoča in zabavna značaja z drobitjem ob koncu. Zvezek je tudi lepo ilustriran.

K »Naš rod« si je letos nadel nalogo seznaniti slovensko mladino z vidnejšimi slovenskimi mladinskimi pisatelji. V sedanjih 6 številkah je prišel na vrsto Franc Bevk, katerega opisuje v obliki razgovora Albert Širok, dočim krasi naslovno stran celostranska Bevkova slika, v v tekstu sta še risbi pisateljeve rojstne hiše in njegovega očeta. Mimo tega je prispeval Bevk sam poglavje iz še neobjavljene povesti »Tonca«. Vladimir Levstik nadaljuje povest »Peter in Kostja«. Ostalo prozo so prispevali Kristina Brenkova, Venceslav Vinkler, France Borko in Bogo Pregelj, pesmi pa Lili Novy in Venceslav Vinkler. Več potušenih sestavov, zanimivega drobitja in ilustracij dela »Naš rod« še bolj priklupno revijo za našo ljudskošolsko mladino. Mesečnik, ki ga izdaja Mladinska Matica, urejuje Josip Ribičič.

večino. Nato je bil moj načrt v 200.000 izvodih razdeljen med narod. Po obisku južne Bolgarije sem se prepričal, da je narod za moje predloge. Toda, ko sem se vrnil v Sofijo, sem bil pozvan k Filovu. Najni staljši se nista strinjali in želeč edinstvo naroda, sem podal ostavko. Ostajam pa pri tem, kar sem izjavil v skupščini. Prihodnji dnevi bodo lepši od današnjih...«

Japonska Monroeova doktrina ima po pisanju tokijskih listov za cilj, da se organizirajo vzhodnoazijski narodi pod vodstvom Japonske. Prvi korak k temu je vojna proti Kitajcem, kasneje naj pa bi kolonialne sile belih narodov povsem izginile z azijskega področja. Tokio se zaveđa, da je do tega še daleč, odtod tudi njegovo mrzlično oboroževanje in ljubo-sumno gledanje na zadnje angleške uspehe v evropski vojni in USA.

Zadrega Švedske in Kielski prekop

Kakor poročajo »Neue Zürcher Zeitung« iz Stockholma, vlada na Švedskem veliko pomanjkanje premoga. Komisija za nabavo goriva javlja, da je dosedanj dovolj premoga iz Nemčije ustavljen zato, ker je edina zveza iz Porenja, Kielski prekop za prevoz nemogoč. V njem namreč leži poškodovana in potopljena transportna ladja rude, tako da je od srede decembra dalje dovolj na Švedsko nemogoč. Oblasti so izkopalje stranski kanal, skozi katerega lahko plovejo le manjše ladje. Za Švedsko je pomanjkanje skoro 18% njenega goriva iz tujine hud udarec, ker je letos pritisnil na severu hud mrz, Primanjakajočih 300.600 ton koks odgovarja dvema milijonoma m³ lesa, ki ga je pa v danih razmerah težko dobiti in je zelo drag. V deželi, kjer je sicer dosti lesa, so se morali pokoriti ukazom, da je treba s topljo vodo zelo varčevati, sobe smejo biti kurjene na 16° C in ne več. Šole so pa večinoma zaprli.

USA postavljajo motorizirane divizije

»New York Times« se bavijo s položajem ameriških motoriziranih edinic ter prinašajo mnenje strokovnjakov. Vojno ministrstvo je podvzelo obsežno reorganizacijo motoriziranih edinic. Mirnodobna vojska je imela doslej dve popolnoma motorizirani diviziji po 18.000 mož, 700 tankov, 300 oklepnih avtomobilov z lažjimi poljskimi in 600 oklepnih avtomobilov s težjimi topovi. Tema dvema divizijama bo vojno ministrstvo dodalo zdaj še štiri motorizirane divizije v jakosti 72.000 mož. Članek opisuje potem pospešeno gradnjo tankov v novih ameriških tovarnah, ki mečejo po 200 do 300 tankov s težo od 14 do 15 ton na mesec. Vojska je naročila 3000 tankov.

Skorajšnji preokret v sedanji vojni

Pariški »Temps« piše med drugim: »Vse kaže, da bo v sedanji vojni skoro nastopil preokret. V prihodnjih mesecih bo pomorska, zračna in suhozemna vojna stopila v polno akcijo in nje rezultati bodo že prispevali h končni odločitvi. Faza lokalnih operacij nehava, prihaja italijansko-nemško sodelovanje na vsej črti. Nihče še ne ve, kaj je pravi smisel sedanjega zatišja, sklepa se le, da je to zadnja priprava za ofenzivo velikega stila.

Tudi simptomi diplomatske dejavnosti niso nič manj značilni. Nagel razvoj japonskega stališča zbujajo pozornost Amerike. Roosevelt povečava število svojih opazovalcev na naši celine, kar je dokaz, da se USA vedno bolj zanimajo za razplet evropske vojne. Roosevelt je tudi pokazal svoje izrazite simpatije za Francijo s tem, da je poslal v Vichy svojega osebnega prijatelja admirala Lehyja. Njegov odposlanec polkovnik Donovan potuje po Balkanu in Bližnjem vzhodu, Hopkins in Wilkie sta obiskala Veliko Britanijo. Tako smatrajo v USA, da je nastopil tudi diplomatski preokret sedanje vojne, ko mora biti Roosevelt informiran iz prvih rok o vsem, kar se dogaja v Evropi.

Gospodarske vesti

Za samostojno obrtno zbornico in proti njej

Vprašanje samostojne obrtne zbornice je bilo že več kot desetletje predmet mnogih, včasih prav ostrih razprav, med slovenskim obrtništvom. Uredba o ustanovitvi Obrtne zbornice v Ljubljani, o kateri smo že pred časom poročali, je sedaj ugodila zagovornikom avtonomne obrtniške zbornice, ter je bila skupna zbornica TOI po 90letnem delovanju razdružena. Eden izmed poglavitnih zagovornikov skupne zbornice, Josip Rebek, je objavil v »Obrtnem vestniku« s statističnimi podatki članek, kjer pojasnjuje ter utemeljuje materialne koristi, ki jih je imelo obrtništvu od skupne zbornice. Dohodki obrtnega odseka Zbornice TOI so bili v petih letih (1935—1939) na dokladah 1.412.471 din, na taksah 1.157.234,50 din ali skupno 2.569.705,50 din. V istem razdobju pa so bili specialni izdatki obrtnega odseka 2.459.582 din. Obrtni odsek zbornice zaznamuje presežek samo v letih 1935. (za 60.558) in 1939. (79.811,50), primanjkljaj pa leta 1936. znaša 9040 din, leta 1937. 2321 din in leta 1938. 18.885 din. Prebitok v vseh petih letih je torej 110.125,50 din. Celokupni izdatki zbornice so bili v tem razdobju 19.781.383 din. Račun osebni in stvarnih potrebščin zbornice s prispevki za pokojninski sklad, h kateremu bi moralo obrtništvu po svojem stanju sorazmerno prispevati vsaj toliko, kolikor znaša razmerje donosa k celotnim izdatkom, dokazuje, da je obrtništvu v petih letih prispevalo v zbornico 2 milijona 569.705,50 din, v istem razdobju pa je prejelo za svoje potrebščine in obrtne namene nazaj 2.459.582 din. Razlika

110.123,50 din naj bi bilo kritje za celokupno administracijo in ostalo režijo, da si bi moralo obrtništvu v tem času v razmerju svojega prispevka do celotnih izdatkov še plačati 1.622.476,50 din, kajti nanj odpadajoči delež je 1.732.600 din. Po Rebekovem računu bodo prispevki v novo obrtno zbornico znašali okrog 700 tisoč din, če ostanejo doklade in takse iste kot doslej. Za upravo bo treba odšteti mesečno po 25 tisoč dinarjev, to je letno 300.000 din, ostane za specialne izdatke in ostanove, ki so se doslej vzdrževale pri skupni zbornici in so povprečno v zadnjih letih dosegle letno preko 630.000 din, le letnih 400.000 din. Zato je pisec

mnenja, da bo moralo obrtništvu, če bo hotelo obdržati potrebe, ki so se stavile na odgovornost zbornice, povečati doklade in takse.

Uredba sama je bila dejstvo ter bo obrtništvu odslej avtonomno, v kolikor to dovoljuje pač predpisani okvir uredbe. Ne da bi se sami spuščali v razglabljanja o pomenljive ali dobrih straneh omenjene reorganizacije, želimo le, da bo obrtništvu svoje zadeve reševalo solidarno, sebi in tudi slovenskemu gospodarstvu v korist, predvsem pa, da bi postala nova zbornica pravo organizirano predstavništvo njegovih teženj, v katerem bi tudi samo odločalo.

1600 naših sezoncev sprejme Belja

O razmerah, v katerih so živeli naši sezonski delavci na državnem posestvu v Belju, smo že večkrat lahko brali v dopisih delavcev samih. Največ pritožb je bilo v zvezi s hrano, stanovanjem in higieno ter tudi prejemki samimi. O delovnih pogojih sezoncev v letošnji sezoni so razpravljali sedaj pri glavnem ravnateljstvu veleposestva v Kneževem zastopniki veleposestva, delavskih zbornic ter Jugorasa. Po dogovoru bodo imeli sezonski delavci letno dnevno mezdo: moški 32, ženske 28 din. Za hrano delavcem skrbi veleposestvo ter bo za vsakega dnevno odračunavalo 11,75 din, tako da bi morali moški prejeti v denarju 20, ženske pa 16 din. Na Belju že dve desetletji delajo večinoma Prekmurci. Letos bo sprejetih 2000 delavcev: 1600 Prekmur-

cev in 400 Hrvatov ter okoliških poljedelskih delavcev. Na omenjeni konferenci so razpravljali tudi o tako zvanih »palirjih«, posredovalcih, ki delavce nabirajo za veleposestvo ter so bili torej nekaki zaupniki in opolnomočenci veleposestva. Mnogi med njimi so ta svoj položaj izrabljali ter prejeli od delavcev, ki se jih je vedno mnogo potegovalo za delo, zase še posebne »doklade«. Glede »palirjev« je bil dosežen med upravo in zastopniki Jugorasa nekak kompromis: delavce bodo nabirali zaupniki veleposestva (palirji), toda taki, ki jih bo vnaprej priporočila tudi organizacija. Delavci si lahko izbirajo zaupnike za nadzorstvo nad kuhinjo in hrano. Končne delovne pogoje pa bo izdelala še uprava Belja.

Iz gospodarskega tiska

Dolžnosti in pravice v službi

Dr. Avgust Reisman

Kot ponatis iz »Splošnega delavskega koledarja za l. 1941« je izšla drobna knjižica, v kateri dr. Avgust Reisman, odlični poznavalec delovnega prava in tudi priznani praktik, navaja dolžnosti in pravice službovalcev, pomožnega, trgovskega in ostalega višjega pomožnega osebja kot jih ureja že cela vrsta najrazličnejših zakonov in uredb, predvsem pa zakon o zaščiti delavcev, zakon o obrtnih in naredbe o določanju minimalnih mezd. Knjižica bo odlična priročnik za vsakega delojemalca, pa tudi obrtnika in podjetnika ter vsakogar, ki se hoče na jasen in pregleden način seznaniti vsaj z določili o službenih dolžnostih in pravicah, ki se v praksi največkrat uporabljajo.

KONTROLIRANIH BO OKROG 50 PREDMETOV

Načrt za preskrbo in prehrano v naši državi uvaja splošno kontrolo proizvodnje, zaloga, prodaje in potrošnje ter cen blaga. Da bi to bilo bolj izvedljivo, bi naj ponovno ministrstvo za preskrbo in prehrano izvajalo direktno nadzorstvo cen prehranjevalne industrije, tekstilne, usnjarske ter podobne industrije. Kontroliranih bo okrog 50 predmetov. Računanje bo uvedeno še za nekaj drugih predmetov. Natančneje naj bi se popisovale tudi zaloge blaga pri producentih, trgovcih in tudi potrošnikih. Obvezni organizacijski urač bodo morali biti v večih občinah, kot doslej.

g 100 milijonov din kredita za prehrano Slovenije lahko najame banovina pri Privilegirani agrarni banki po novi uredbi, ki jo je pravkar podpisal predsednik vlade. Dravska banovina bo lahko tudi tako konvertirala svoje manj ugodne kredite, ki jih je najela za preskrbo Slovenije z živežem.

g Gospodarska vprašanja kmečkega prebivalstva v Jugoslaviji danes obravnavajo na seji izvršilne zveze kmetijskih zbornic.

g Stari 1 dinarski kovanci so že oktobra preteklega leta izgubili veljavnost in jih lastniki ne morejo nikjer več zamenjati. S tem izpopolnjujemo našo včerajšnjo vest o zamenjavi starih kovancev.

g 20 silosov s kapaciteto 80.000 ton bo letos nanovo zgrajenih ter uporabljivih v naši državi. Privilegirana družba za silose se mora boriti s podražitvijo gradbenega materiala in velikimi zakasnitvami dobav.

g 1100 komadov avtomobilskih gum dobimo iz Francije še v prvi polovici februarja. To je druga partija kontingenta, ki znaša 2.200 komadov gum, namenjenih večinoma za avtobuse in tovorne avtomobile, ter jih prejmemo kot kompenzacijo za nekatere naše dobave.

g Nakup hmelja za SSSR je prevzela Hmeljarna d. z. o. z. v Zalcu. Zaenkrat je bila sklenjena dobava 5000 q, bo pa verjetno nakup še povečan.

g Trihloretilen namesto bencina in petroleja pri čiščenju in mazanju strojev bo pri nas verjetno obvezno predpisan. Poizkusi s trihloretilenom so dali dobre rezultate.

Drobne novice

n Prešernov večer v cirkusu je priredila gimnazija s predavanjem prof. D. Popovića o pesniku, dijaškimi recitacijami Prešernovih pesmi ter z ritmičnimi vajami in petjem.

n Obsojen je bil zaradi skrajne malomarnosti zdravnik dr. Avender iz Pančeva na 8 mesecev zapora. Neki tuberkulozni pacientki je izdal konjenjake in je zaradi izliva krvi umrla v ordinaciji. Zdravniški izvedenci so bili mnenja, da se konjenjaki pri tuberkuloznih ne smejo izdreti ter da je dr. Avender ravnal malomarno.

n Kot prostovoljec v kaki pomorski vojni želi sodelovati 60letni pomorščak Josip Grus iz Daruvara, ki je preživel na morju že 35 let, govori 6 tujih jezikov — med njimi tudi kitajski — ter bo njegov dnevnik izdala Matica hrvatska v Zagrebu. Zdjaj ga vzdržuje občina.

n Skrite zaloge živeža so iskali in pri tem izsiljevali, predstavljajoč se za oblasne organe neki prepredenci v Beogradu. Zato so izdali merodajni opozorilo, da bodo take preiskave, v kolikor bi sploh bile — vršili, organi v uniformah.

n Nova radijska oddajnica Zagreb bo imela 120 kw ter bo postavljena 30 ali 40 kilometrov od Zagreba. Po raznih prižukih jo bodo zgradili nekje v bližini Ivanic grada ali Božjakovine.

n V severno Afriko pluje naš parnik »Petar«, ki prevažata tobak.

n 106 let je bil star, pa se ni nikoli vozil ne z vlakom, ne z avtom Mustafa Sijafović, ki je te dni umrl v Novom Seheru pri Zenici.

n Za 3 m je narasla voda zaradi zadnjih poplav na Popovem polju. Ponekod so morali prebivalci zapustiti hiše. Voda ograza tudi železniško progo, da si je zgrajena precej visoko.

n Strela je ubila 19 ovc Ane Vuković iz Ravnega na Popovem polju.

n 300.000 din bo stala nova asfaltna cesta, ki jo nameravajo zgraditi skozi Kršpinski Toplice še letos.

n Nemško bolnišnico bodo gradili v Novem Sadu. Občina je odstopila Kulturbundu veliko zemljišče.

n 290 milijonov din bodo stala električarska dela v Hrvatski, ki bo končana za leto dni.

n Unsko progo Bihač—Knin bodo letos dogradili ter jo izročili prometu.

Radio

Petek, 7. februarja

Ljubljana: 12. plošče: 13.02 Ro; 17.30 klavirski koncert Silve Hrašovčeve; 20. Prelovčeve narodne pesmi (Franc Deržaj in Ro); 21.3 Oplesna gl. (pl.) — Beograd: 12. Ro; 21.30 plesna gl. (pl.) — Beograd: 12. pesmi in opernih arij; 19.40 pesmi naših muslimanov; 20.25 simfonični koncert Ro; 22.50 plesna gl. — Zagreb: 20. pisan večer; 21.30 Verdijev godalni kvartet — Praga: 15.45 vesele češke pesmi; 20. češka gl. — Sofija: 12.50 koncert lahke in plesne gl.; 18. ruske romance; 19.50 Cajkovskega »Evgenij Onjegin«. — Anglija: 20. večerni sporod; 21.15 pisan koncert; 23.15 plesna gl. — Beromünster: 19.40 plesna glasba; 21. J. Brahmsove skladbe. — Francija: 16.15 solisti; 17. zabavna gl. — Italija I.: 16.15 koncert italijanskega kvarteta; 19.50 simfonični koncert. — Nemške postaje: 13.15 vesela gl.; 15., 18., 20. in 21.15 zabavna glasba; 23.15 lahka glasba.

W. E. BARTHELL

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

Kakor da bi vzplamtel v njej plah plamen: tako je vstalo v njej ime njenega otroka. Agnes...

Za temi vrati biva mož poln dobrote, poln ljubezni. Željno so se dvignile roke matere — toda prihajali so samo tujci in sli, ne da bi se ozrli po njej.

Vprašati hočem, si je mislila — ali bi lahko tu stanovala... in potem: kakšne so bile njegove besede? Kar misliš, to moraš delati!

Besede kakor neomajen zakon: kar misli, to moraš delati. Misli so pravila, so ustvarjalci, so kralji. Duh misli obvladuje svet. Da, tako je: svojega otroka iskati, svojega otroka najti — to so bile njene misli. Torej mora to, delati.

In dalje: Kar delaš, to moraš nositi. Nositi... Beseda je vrtala v njenih možganih. Vse, kar je storila — to mora nositi. Bolezea nemir, skrb, stiska, pomanjkanje... izgubila je svojega edinega sorodnika, svojega edinega prijatelja, svoje premoženje. Postala je uboga in majhna.

In kar nosiš — v tem se moraš bčistiti.

To je bilo tisto nepojmljivo — trpljenje, stiska, beda, zapuščenost, izločenost — vse njeno breme, breme preko njenih

moči — to mora očistiti. Srce ji je tolčlo.

»Da bi ga mogla vprašati!«

Mahatma! Vedno znova je odmeval davno zamrli klic v njeni notranjosti...

Tedaj se je dotakne Mawasina roka po plečih:

»Temni se, mem-sahib —«

To jo je dvignilo.

»Mawasa!«

»Tu, gospa.«

»Pojdi v to hišo.«

»Da, gospa.«

»Vprašaj — ali bi dali tebi in meni tukaj prenočišče.«

Mawa — se prestraši.

»O, mem-sahib — tu ne stanuje nihče iz tvojega ljudstva.«

»Vprašaj.«

»Gospa — v Balasorju imaš dom —«

»Molči, prosim te, Mawasa. Pojdi v hišo —«

Potrta je Mawasa sklonila glavo in ubogala. Po nekaj minutah pride nazaj.

»Niti za rižovo zrno ni več prostora!« se je smejala veselo. »Romarji so vse zasedli.«

»Romarji poidejo v prihodnjih dneh naprej. Še enkrat —«

Beata se je obrnila, da bi šla — se obotavlja — bori.

41

»Jaz bi ga lahko vprašala.«

Stopila je po stopnicah — se obotavljala — se okrenila.

»O, mem-sahib!« je Mawasa prestrašena kriknila.

V Beatinem bledem obrazu je zasijalo.

»Hočem govoriti z Mahatmo!«

Odklanjajoče se umakne Mawasa k steni.

»Nihče se ga ne drzne motiti — vsi —«

rjava roka je pokazala po trgu v mraku — vsi imajo svoje srce na jeziku.

Vsi molčijo in ne vprašujejo. Volja Mahatme je sveta.«

Beata je negibno strmela v vrata.

»Kar nosiš, to moraš očistiti,« je mrmrala.

Odločno je odprla vrata.

»Čakaj me!«

OSMO POGlavJE

Mahatma

Beata je stala pred Mahatmo.

V ozki sobi, skromno, samo z najskromnejšim obdan: tako je živel na dan svojega osvobojenja. Mnogi prijatelji so prosili za obisk, mu pripravljali dragocena bivališča — on je odklonil. Prosil je za nekaj ur miru, da bi se zbral, začutil zopet svoje moči, bil tiho in se zatopil v sebe pred začetkom svojega novega dela.

Kar nosiš, to moraš očistiti — to je bila njegova vodilna misel.

Navajen na samoto svoje ječe, je iskal prehod, vrata, ki bi se skozi nje mogel vrniti v življenje. Bramil se je množice

— da bi ji mogel služiti.

Millijoni ljudi so spoštovali njegovo voljo. Mahatma je bil edin.

Tedaj so prišli in mu imenovali ime neke žene, ki ga prosi za razgovor. Ena med milijoni. Tedaj je zazvenela v njen stara azijska prabeseda: tat wam asi...

Tat wam asi... ti si jaz...

Takoj je Mahatma pokimal, misleč: Ena med tolikimi — njena želja je gotovo močnejša kakor njena sila.

Beata je vstopila.

Pogledala je Mahatmo. Bela indijska obleka, platno, ki ga je bil sam stikal, je ovijala njegovo telo. Drugega ni videla nič, kajti bilo je tik pred mrakom. Drugega ni videla kakor obrise njegove postave, obdane z motnjavo, tiho čakajoče.

Tudi Beata je stala tiho, kakor da bi se je bila dotaknila čarobna roka. V pozničnosti je prekrizala roke na prsih.

»Govori!«

Indijska beseda iz njenih ust. Kakor da bi vedela, da mu z obotavljanjem ne sme vzeti niti trenutja njegovega časa, je odgovorila Beata z indijskimi besedami:

»Mati sem, ki išče svojega otroka.«

»Zakaj prihajaš k meni?«

»Slišala sem tvoje besede.«

»Katero?«

»Kar misliš, to moraš storiti. — Kar storiš, to moraš nositi. — Kar nosiš, to moraš očistiti. Prvi dve čutim v sebi. Tretja mi je še daleč. Pomaga mi.«

(Dalje.)

Novice

Atentat na zagrebški angleški klub

Dve ženski ranjeni — Za izsleditev zločinca 100.000 din nagrade

V torek okoli 18.15 je eksplodirala pred vrati čitalnice angleškega kluba v spodnji Ilici 12 v Zagrebu dinamitna patrona. Posledice so bile zelo hude; vrata čitalnice je razbilo, zdrobilo se je 39 oken, ponekod so poškodovani zidovi, pa tudi na stopnišču se vidijo sledovi eksplozije.

Komisija, ki je prišla takoj po eksploziji na kraj dogodka, je ugotovila, da je neznanec položil kratek čas pred detonacijo več dinamitnih patron, ki so bile zvezane in opremljene s počasi gorečo vžgalno vrvičo.

Ob eksploziji sta bili v čitalnici angleškega kluba 58 letna inž. kem. Nada

Schwartz in njena spremljevalka, v sedmih sobi pa dve nameščenk. Najtajeje bila poškodovana ga. inž. Schwartz, ki so jo vrata pobila na tla v nasprotni strani sobe. Poškodbe so bile tako hude, da so ji morali obe nogi amputirati. Njena spremljevalka je bila le laže ranjena.

O atentatu je bilo izdano naslednje uradno poročilo: »Dne 4. t. m. ob 18.15 je eksplodirala v Zagrebu na Ilici št. 12 dinamitna patrona v prvem nadstropju, in sicer pred samimi vhodnimi vrati v čitalnico angleškega kluba. Eksplozija je povzročila gotovo gmotno škodo na oknih in vratih s stopnišča. V predsobi kluba je bila hudo ranjena na obeh no-

gah ga. inž. kem. Nada Schwartz. Druga štode ni bilo. Preiskava je v teku.»

Banska oblast je razpisala 100.000 din nagrade za izsleditev zločinca, o čemer je bilo izdano tole uradno obvestilo: »Zaradi pogostih terorističnih dejanj, ki so bila v zadnjem času izvršena v Zagrebu s postavljanjem eksplozivov na javna mesta in zlasti zaradi poslednjega v Ilici št. 12, kjer je bila hudo ranjena nedolžna ženska, razpisuje banska oblast nagrado 100.000 din, ki se bo izplačala onemu, kdor bi dal kakršne koli podatke, ki bodo služili oblasti za odkritje in aretacijo teh teroristov.»

VSA NAKAZILA IN VSE DOPISE ZARADI NAROČNINE NAJ DOPISNIKI POŠILJAJO UPRAVI »VEČERNIKA« TOČNO Z NASLOVOM PRAVEGA NAROČNIKA, NE PA Z NASLOVOM KOGA DRUGEGA. KER SICER LAHKO NASTANEJO PRI VPISOVANJU NETOČNOSTI IN PRI POŠILJANJU LISTA NELJUBE POMOTE.

Podobnikar na klarinetu g. Franc Urbanec. Pomembno je takšno predstavljanje narodopisnega blaga zaradi tega, ker se s tem stari, ponekod že pozabljeni običaji (milicijska obredja) vračajo med ljudstvo in ga na novo duhovno oplojavajo.

o V Križevcih pri Ljutomeru so ustanovili pred kratkim odbor za zimsko pomoč, v katerem so zastopana vsa društva nacionalna, kulturna, gospodarska in vsi predstavniki uradov ter korporacij. Pobirali bodo po vsej občini prispevke in odbor bo prikrbel vse potrebno gradivo.

o Zopet vlom na Murskem polju. Po zadnjih aretacijah se je prebivalstvo Murskega polja oddahnilo, sedaj pa je nov vlom zopet sprožil val razburjenja. Sredi noči so neznan vlomilci obiskali Kosičjevo gostilno v Križevcih in z vitrihi odklenili vse prostore ter odnesli masle, zabele, posodo, čevlje in še mnogo drugega. Najemnica gostilne gđ. Mariničeva je bila doma v Ključarovcih, kar so vlomilci izrabili.

o Velika Poljana: Zasplost v naši vasi posebno sedaj v zimskem času, se vedno traja. Naša mladina, ki je pred par leti zapustila šolo, je prepustena sama sobi. V začetku letošnjega leta je izgledalo, da bodo naša društva, ki jih imamo na tucate, vsaj nekaj začela delati. Treba bo organizirati kmet, tečaj, predavanja in izlete. Predavati bi morali kmečki fantje in dekleta. Gasilci hočejo še letos kupiti motorno brizgalno, ki je naši občini nujno potrebna.

BRANJE ČASOPISA JE RESILO DRUŽINO SMRTI

Kmet Karl Šmoljanovič v vasi Zletenci pri Slavonki Požgi je bil navajen po večerih brati časopis. Nikoli ni zaspal prej, ko je prečital, kaj je po svetu novega. Ta navada je te dni njega in njegovo družino rešila gotove smrti. Med branjem časnika je zašil nek štum, kmalu nato pa je opazil, da se najejo židovi. Takoj je zbudil svojo družino in z njimi pobegnil iz hiše, ki se je takoj nato zrušila.

Selniški Sokol bo gradil dom

V nedeljo je bil občni zbor Sokolskega društva v Selnici ob Dravi, ki je ob številni udeležbi članstva, posebno navdušene sokolske mladine, vzorno uspel. Iz pozdravnega govora staroste Grahorja in poročil ostalih odbornikov je razvidno, da je bilo delo društva zelo živahno in pestro. Lani je društvo imelo 26 članov in članic, 16 naraščajnikov in naraščajnic ter 12 moške in ženske dece. Društvo je priredilo dva telovadna nastopa, in sicer pri Sv. Duhu ob priliki desetega binkoštnega izleta na mejo, ter 13. oktobra v Selnici, ki je bil združen z razvitim naraščajniškega prapora; dve akademiji, štiri gledališke predstave, pet organiziranih izletov, tri proslave, noč budnosti in dan pripravljenosti. Iz poročil načelnika in

prosvetarja je razvidno, da je društvo v enaki meri skrbelo za telesni kakor tudi za duševni razvoj svojega članstva, ker je razen redne telovadbe priredilo več kulturnih, prosvetnih in družabnih prireditev.

Da bi bil v bodoče razmah društva še močnejši in uspešnejši, si je društvo zadalo nalogo, postaviti si svoj »Sokolski dom« — za katerega ima že pripravljen stavbeni prostor na krasnem letnem telovadišču in pripravljen gradbeni material.

Pri volitvah je bil izvoljen z malimi spremembami stari odbor s starostom Grahorjem. Delo te Sokolske edinice je posebno važno, ker je obmejno Kobansko najbolj zastopavljen del slovenskega narodnega telesa.

Šnežni zameti v Hrvatskem Zagorju

Iz vseh krajev prihajajo poročila o visokem snegu in o težkočah v železniškem ter cestnem prometu zaradi snežnih zametov. Zelo hudo je tudi v Hrvatskem Zagorju, kjer so zameti tako visoki, da je železniški promet skoraj do cela onemogočen. Na varaždinski progi je pri Golubovcu običal osební vlak in ga več ur niso mogli spraviti iz snega. O podobnih nesrečah poročajo tudi iz drugih krajev naše države.

ZARADI ZLOMLJENE TRACNICE IZTIRIL VLAK

Na železniški progi Drvar—Kuin se je pripetila huda železniška nesreča. Zaradi zlomljene tračnice je blizu postaje Kamenice iztiril mešani vlak. V osebnih vagonih je bila ena sama potnica, poštna uradnica iz Drvarja, ki je bila teže ranjena. Hudo so se poškodovali tudi strojevodja, vlakovodja in štirje zavirači. Vsem ranjenecem so nemudoma nudili drvo pomoč, škodo pa je ocenila posebna komisija ter ugotovila, da ne presega 100.000 din.

Ljubljana

Na Sejo mestnega sveta je sklicana za jutri petek ob 17. uri v veliki sejni dvorani magistrata. Na dnevnem redu so na znanila predsedstva, poročila finančnega, gradbenega in personalno-pravnega odbora. Med drugim bodo na razpravi določitev kreditov za razne investicije, poplačilo dolgov pri Hipotekarni banki jugoslovanskih bank, upoštevaje službenih let pri prejemkih mestnih pogodbenih aslužbenecov in dnevnice za ter odobritev poslovnega reda za mesno strokovno knjižnico. Po javni seji bo tajna seja o raznih personalnih zadevah.

Devni
za zimsko pomoč!
»Naj bi se v tem tednu zimске pomoči nihče ne izgovarjal, da mu bodo ob zimski in naj bi nihče ne zapel v zatratil svojega sreča.«
(iz govora bana dr. Natlačenca o zimski pomoči)

o Ljubljanski gledališču. V dramu danes bodo predstojali Red četnik. — Opera jutri v petek gostuje v dramu Klavirski koncert. — Gledališče s tremi enodelnimi.

a Umlr je g. Peter Moseittig, višji uradnik drž. železnic v p.

Male oglase sprejema uprava »Večernika« v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6. Telefon 46-91.

Kino

* KINO UNION. Tel. 22-21. Danko Pišta. Muzikalni vefilim v gl. vl. Javor Pal.
* KINO SLOGA. Tel. 27-30. Vitez arene. Premiera: E. G. Robinson, Bette Davis.
* KINO MATICA. Tel. 22-41. Carovnik iz Oza. Glasbeni tehnikolor-film iz kraljestva pravljice. Judy Garland, Frank Morgan.

o Okrajni cestni odbor v M. Soboti je prodal na javni dražbi za 15.000 din peletanski brod občini Murski Križevci.

o Osmošolci in sedmošolci soboške gimnazije bodo imeli 8. t. m. v Sokolskem domu plesni venček, katerega čisti dobiček je namenjen za daljšo ekskurzijo po državi v glavnih počitnicah.

o Trboveljski drobiž. Lizol je pila 20 letna brivka pomočnica P. S. iz banovine

Hrvatske in uslužbena pri nekem tukajšnjem brivcu. Z rešilnim avtom so jo pripeljali v bolnišnico Bralovske skladnice, kjer ji je zdravnik dr. Cizelj izpral želodec ter jo rešil smrti. — Socialnemu skladu Sokola so darovali mesto evčija na grob Ane Feštaju po din 100: Jurčec Ivan, šol. upravitelj v Bircni vasi, Beg Ivan ključavničar TPD, Požun Edo, trgovec in din 50— Levoc Janko, trg. sodrnik, vsi iz Trbovelj. — Učiteljsvo tukajšnje strokovno nadaljevalne šole je zaprosilo občinsko upravo za zvišanje honorarjev. Ker je trboveljska občina že pokazala polno razumevanje za socialni položaj svojih uslužbencev in prilagodila njihove prejemke današnji dražini, ne dvomimo, da bo takoj našla sredstva tudi za zvišanje honorarjev za učiteljsvo strokovno nadaljevalne šole.

o 20 kg masti in 10 kg medu je nekdo ukradel kovakemu mojstru Francu Solarju iz Podnarta.

o Prleški pust v radiu. Prleki in prijatelji Prlekije bodo v soboto, 8. februarja slišali ob pol 21. v ljubljanskem radiu »Veselega Koranta«, pustne narodopisne prizore iz Prlekije. Besedilo, ki ga je napisal prof. Leopold Stanek, je razdeljeno v štiri prizore in sicer: 1. Gospodinja praži »krofe«; 2. pustne šeme prihajajo (orači, rjase); 3. pri gugalnici in 4. puša pokopavajo. Folklorne prizore bodo v narečju izvajali v Ljubljani živeči rojaki iz Prlekije. Na harmoniki bo sodeloval g. Ivo

Mornarji umrli od lakote in onemoglosti

Trupla ponesrečenih italijanskih mornarjev, ki so jih našli blizu otoka Solta, je posebna komisija pregledala. Poleg naših zastopnikov je bil navzoč tudi italijanski korzuz v Splitu. Na truplih mornarjev niso našli nobenih znakov poškodb, zato sklepajo, da so umrli zaradi lakote in onemoglosti.

Stirje mornarji, ki so se rešili z vlačilca »Ursusa«, so bili prapelniki v splitako bolnišnici. Izjavili so, da bi bili radi deležni pravic, ki jih daje mednarodno pravo za takne primere, namreč, da bi se smeli v 24 urah vrniti v domovino. Njihovi ženi so ugodili in so že zapustili našo državo.

Zimske lepote ob spodnji Savinji

V snežni belini lesketajoči se vrh Plešivca, nekdanjega mejnika in čuvarja med Koroško in Štajersko južno od Drave, je tudi za Celje in za ozemlje ob Spodnji Savinji najzanesljivejši vremenski prerok; boljši in zanesljivejši kakor ostro izoblikovani, v medjih žarkih zimskega sonca bleščeči grebeni Ojstrice, Rinke ali Raduhe. Znatno kasneje, kot v jarkih in jargah, v prepadih in čerch Savinjskih Alp, mnogo pozneje, kot ob zibelki mlade Savinje, nastopi resno prava zima v prečni dolini, v grabnu, v soteskah in tesnicah, skozi katere mora šumna gorska reka od Celja do svoje združitve v Savo pri Zidanem mostu. Ona obmejna gora strmi z znano romarsko cerkvijo sv. Uršule in s planinskim domom proti njenemu nebesnemu svodu kakor blesteč grad iz samega čistega srebra in krog gorskih vrhov ob meji nekdanjih dežel Koroške, Kranjske in Štajerske tvori sončnemu sinu in sončnemu blešku en sam edinstven velikanški venec srebrnkastih pobočij, strmic in grebenov, srebrnih zimskih cvetic in listkov.

Nad zasneženim savinjskim mestom, nad srebrnosivimi vodami Savinje, ki sta z nje zimski mraz in nizki vodostaj samo za nekaj tednov zbrisala ljubko sliko bahkoživih spavarjev in splavov, visoko nad svetlo snežno streho mestnega parka, izteza v takem nasprotju z mikavno sliko, da si učinkovitejšega ne da misliti, stari Friderikov stolp, počrnel in negiben, brez vsake najmanjše sevice življenja, na skalnat višini svoje še vedno močne stene in zidove sredi med temnosivimi, kljubovalnimi razvalinami Starega gradu. Tam kjer nad strmimi, visečimi vinogradi krepke roke bršljanove od spodaj še trdno drže in peupirajo staro grajsko zidovo, pogledavajo nežni, rožnatordeče nadahnjeni cvetovi črnega teloha v ogrevajoče žarke zimskega sonca in črni kosi preiskujejo s svojimi rumenozlatimi kljuni kopna mesta ob pretenorjavnem zidovju. Z nasprotujočega arhitekta na desnem bregu Savinje pa vabi med zimskimi vinogradi in bukvinimi majhnih, prenovljenih belih cerkvice, vsa ograjena z belo snežno haljo, cerkvice sv. Nikolaja, od katerega si savinjski

splavarji tako radi in tako uspešno izprosijo delo in zaslužek, fessni trgovci pa dobiček in visoke lesne cene.

Počasi leno in čemerno se vali Savinja globoko med visokimi razvalinami Starega gradu in med ljubkim gričkom Sv. Miklavža v odpirajoči se greben, kadar Plešivec sredi zime s pepelnatosivimi oblaki obeta vse-skozi slabo vreme in se težke, neprozorne megle vlečejo po široki Celjski kotlini od mirnih razvalin starega Zovneka do veselo razgibanega mesta ob Savinji. Železniški tir in avtomobilska cesta, okrašena z dolgimi ledenkami, deloma izpeljana po mostovih in naspih, z ivjastim vrbejem in jelšjem, spremljata lepo regulirano reko.

Ne traja dolgo in predno vlak ali avto obstoji v Laškem, tem slikovitem mestecu ob Sp. Savinji, se odpre, od sonca vsa ožarjena in razsvetljena, najsijajnejša zimska pokrajina z globoko zasneženimi gorami. V tem leži skrivnost in mikavost zime ob Sp. Savinji, da je okoli Laškega in okoli Rimskih toplic, znanih in slovitih zdravilišč in kopališč, sončna, topla, suha in zdrava, dočim niore ona le nekaj kilometrov proti severu ali jugu ob tistem času biti meglena, vlažna, ledeno mrzla in nezdrava. Mik vožnje iz območja megle v sončno, južnotoplo zimo Laškega in Rimskih toplic dosega užitek smučarja ali sankanija z mrzle, še zimske gore v urvo cvetje tople zgodne pomladi v ravnini ali dolini. Koliko toplje, razen onih zmagih in brablenih, še pač privira iz osrčja v strugo Savinje blizu Laškega in Rimskih toplic. Ako je višja toplota Savinje in večji učinek kopeli v tem delu njenega toka brez dvoma posledice onih skritih toplih in privorov, potem (stegej) ti pač tudi bit vzrok sončni in topli zimi v Laškem in

Rimskih toplicah. Ob vzhodju stimega Huma, na levem bregu Savinje, Radičevni baš nasproti, se v mrzli zimi stalno zbljbejo nad reko ob njenem robu lahne, prozorne pare, ki izdajajo in dokazujejo izviranje topih virecev v Savinji na tem mestu.

Sončna, topla, suha in zdrava zima ob Sp. Savinji prinaša s seboj mnogo veselja in mnogo užitkov. Prosto termalno kopališče v Rimskih toplicah, ki s sijajem svoje pokrajine in visokih gor še prav posebno spominjajo na Gastein in njegov zimski gorski svet, je sicer v zimskih mesecih ravadno zaprto, ker to zahteva preuda. Toda dočim Dobrna večinoma počiva in se Slatina Radenci bavi največ le z razposiljanjem zdravilne slatine, ima Radičevna Laško kakor Rogaska Slatina vso zimo odprta vrata v svoje vroče kadne kopeli, pa tudi v svoj veliki avadilni bazen. Ograjen s težkim, toplim kožuhom se vozi domač kmet v mesto na starih starih, katerih bližanje naznaja zvenčkanje krogulčkov. Steklemo domačega vina ima s seboj; kajti pri smehlu in na drugih strmih gričkih goricah v bližini še uspeva vinska trta ter rodi dobro pitno vino, ki je bilo nekoč daleč znano in učilano. Smučarji iz Celja, Laškega in Zagreba se vozijo po lepih smučiščih okoli Celjske kočice, okoli Svetih, po širokih travnikih Lisca, pri Smohorju na Javarsku, na Mrzlici, na Koprniku, na Turju in na Velkem Kozjem, kjer belke, nivoje kože in zasnežena burja (sluč) spominjajo na visokogorje ob zibelki mlade Savinje.

Razvaline Tabora, starega gradu nad Laškem, štrle mrko in čemerno, kakor da s novim časom niso zadovoljne, v preletni blešk zimske pokrajine ob Sp. Savinji.

Dr. Fr. Misič.

Vsi na I. izlet Slovenske zimsko-športne zveze od 7.—9. februarja. kjer bodo največje zimsko-športne prireditve v letu 1941. **v Celie**

Zanimivosti

Novo vzgojno obdobje v Rusiji

Povratek k starim pedagoškim metodam

Službeno glasilo »Izvestija« je pred nedavnimi objavilo na uvodnem mestu senzacionalen članek »Vzgoja v rodini in šoli«. V članku se priznava, da je vzgoja dece, ki je leta in leta izpodkopavala upliv raditeljev, zašla v zagato. Izključenje roditeljev od vzgoje je dalo nezaželene rezultate. Deca je izgubila sleherni interes za knjige, postala je nedisciplinirana, spoštovanje do starejših je pri njej popolnoma izginilo. Zato — pravi list — ta generacija ne bo to, kar se od nje pričakuje. Naivno bi bilo misliti, da bi se mogli s temi težavami uspešno boriti šola in pedagogi. Pomagati morajo starši, ki so doslej bili daleč od šole, kjer se je decina učila. Starši bi naj po tem novem gledanju na stvar ne bili samo sodelavci učitelja in šole, ampak bi morali prevzeti najvažnejšo vlogo v vzgoji. Seveda je treba pri tem vzeti v obzir dejstvo, da se je v Rusiji polnih 20 let diskreditiralo rodbinsko življenje in da so zlasti mlajši roditelji sploh opustili vsako vzgojo.

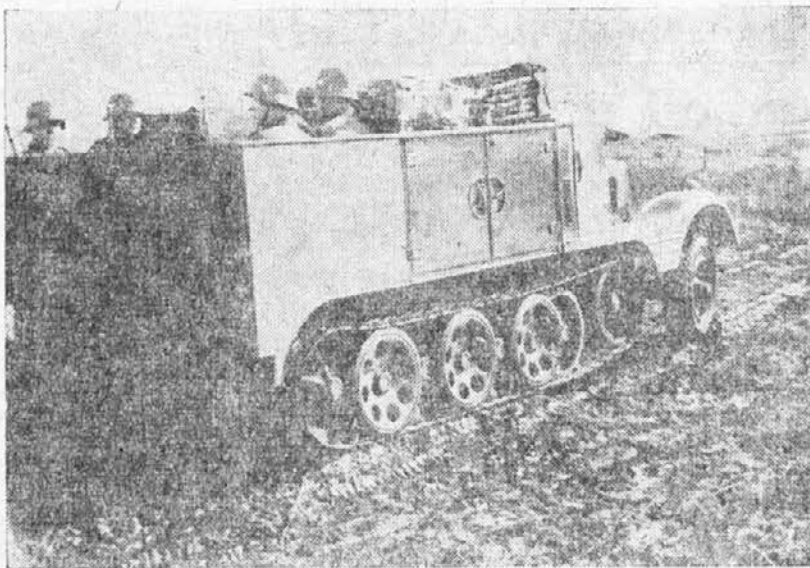
Ko so Rusi v toku revolucije l. 1917 prekinili s pojmi in metodami zapadnoevropske vzgoje, niso v zameno dali ničesar določnega novega. V njihovi šolski in vzgojni politiki je manjkalo orientacije in stabilnosti. V samih vzhodnih sovjetskih oblastih je prišlo v tem vprašanju do trzavic. L. 1926 je Rikov kot predsednik

sovjetske vlade na petem vseruskem pedagoškem kongresu javno obsodil prosvetno politiko svojega komisarja za narodno prosveto.

V sovjetski prosvetni politiki vidimo četrto razdobje. V prvem, ki pričena leta 1923, se uvaja takozvani kompleksni sistem, ki je imel nalogo, da v sovjetskih šolah brezkompromisno zamenja tradicionalne buržoazne učne

predmete s čistim marksističnim programom. V drugem razdobju — 1927 do 1928 — so bili izdani novi učni načrti in programi, v katerih prejšnji radikalizem že popušča v korist buržoaznim pedagoškim načelom. To je bilo v dobi Nove ekonomske politike, ko se je tudi v kulturi proglašila nova politika: doba Lunačarskega. V tretjem razdobju, ki se pričena l. 1929 z odhodom Lunačarskega in pri-

Motorizirani oddelek metalcev min

Ideal ženske lepote 1941

VIŠINA NAJVEČ 162 cm, TEŽINA DO 50 kg, OBSEG PASU 59 cm

Različna tekmovanja za najlepšo to in to, za razne miss itd., so prišla, hvala Bogu, iz mode. Celu v Ameriki jih ni več. Postala so dolgočasna. Le ponekod na deželi ali v gnezdih jare gospode se še spomnijo, da bi bilo dobro na pustni terek ali ob podobnih prilikah voliti »najlepšo kraljico Pusta«. Ali stvar tudi tam že jemlje slovo, kajti preveč je že teh raznih »kraljic« in »lepotic«. Kajpada, nekakšno merilo pa le mora biti, si pravijo v Ameriki. Treba je vedeti, kakšen bodi model najlepše Američanke. To važno vprašanje je poslej, ko so že sili raznih lepotnih tekmovanj, prepuščeno kozmetikom.

Pred nedavnimi se je zbrala v New Yorku cela četa četa kozmetikov. Iz vseh delov Amerike so povabili nad 400 Američank, jih kritično premetrili ter nato po-

stavili za leto 1941 model ameriške idealne lepote. Američanka, ki bo hotela veljati v letu 1941 kot lepa, ne sme tehtati več kot 50 kilogramov, visoka ne sme biti več kot 162 cm, okoli pasu pa sme meriti največ 59 cm. Obenem je bilo postavljeno načelo: boljše je biti »grda« kot pa meriti v višino več ko 162 cm ali pa tehtati nad 50 kilogramov. — Zares težke skrbi v težkih časih, kaj ne?

Radijski zvočniki namesto mačk

NOV NAČIN BORBE PROTI MIŠIM

Zitne trgovine v vseh agrarnih deželah utrpijo vsako leto ogromno škodo zaradi miši, ki požrejo ogromne količine pšenice in drugih žit, nakopičenih po skladiščih. Mnogokje si v borbi proti mišim pomagajo z mačkami, na Nizozemskem pa so prišli ondodni žitni trgovci na kaj originalno idejo. Po vseh svojih

skladiščih so namestili močne radijske zvočnike. V pisarni imajo nameščen gramofon, na katerem se nenehoma vrtijo plošče z mačjim mijavkanjem, ki ga prenašajo na zvočnike v skladiščih. Dosedanji poskusi so se, kot poroča nizozemski radio, zelo dobro obnesli.

Tajni arhiv v rilskem samostanu

V znamenitem bolgarskem samostanu Rila so te dni nateleti na zanimiva odkritja. Pri restavraciji samostana so odkrili zidarji neko odprtino, ki je vodila do zidanega prostora. Na zidovih so bile odkrite slikarije, ki jih sedaj čistijo in proučujejo. Pri tem delu so nateleti še na neki drug prostor, v katerem naj bi se po splošni sodbi nahajal toliko pogrešani tajni arhiv iz leta 1335. Iz starega načrta je razvidno, da se v arhivu nahajajo dragocene stare knjige in zapiski, ki bodo

prinesli precej jasnosti v dobo drugega bolgarskega carstva in v dobo turške nadoblasti. Mimo tega pa obeta biti arhiv zanimiv za ves Balkan, ker sodijo, da vsebuje važne zapiske o takratnem življenju na Balkanu.

NIKAR NE VERJEMITE...

— Čujem, da ste strahovito zadolženi...

— Nikar tega ne verjemite. Te vesti širijo o meni moji upniki! v

Ali vas tare pozabljivost?

Moderna psihologija se je lotila z energijo ugank spomina in vzrokov za pozabljivost. Kako pogostoma slišimo ljudi, ki jadicujejo, da imajo slab spomin. Kako radi pozabijo naslov, ime ali dogovorjeni sestanek! Toda spomin teh pozabljivcev je lahko navzlic temu izvrsten. Mož, ki pozabi oddati pismo, ki mu ga je dala žena, v poštni nabiralnik, ima lahko izvrsten spomin za igralce in uspehe vseh nogometnih klubov. A dama, ki pozablja na dogovorjene sestanke, se lahko spominja do podrobnosti kakšne lišne oprave, ki jo je nekoč občudovala, nasteje ti najtežavnejša sorodstvena razmerja ter pozna natančno cene vseh toaletnih potrebščin.

Kako je mogoče, da nekaj ohranimo v spominu, drugo nam pa uide? V našem podzavestju se nič ne izgubi. Tu je ve-

lika »shramba« vseh vtisov, ki smo jih nekoč sprejeli vase. Naša zavest odlaga v to ropotarnico vse, česar si moče obdržati ali česar se ni z vajo naučila obdržati. Dejstva, ki so tako stlačena v podzavestje, izginejo, tako da ne več odgovora o njih, če te kdo vpraša. Lahko rečemo, da je to za človeka prava dobrota. Pomislimo samo, kako dobro je, da izginejo na ta način iz spomina vsi žalostni in boleštni doživljaji, ki bi nas vsakokrat na novo pretresli, če bi se mogli nanje spomniti. Po drugi strani pa je spomin seveda eden najvažnejših čimbenikov človekovega razvoja. Vse izkušnje rodov so položene v spomin. Zlasti nevarnosti, ki jih je kdaj doživljal primitivni človek, so se ohranile v spominu, tako da se jih je mogel razvete sam ali pa njegovi potomci izogibati.

Na poročnem potovanju

— Albert, glej, glej, kako se valovi vedno znova in znova poljubljajo!
— Poglej natančneje! Vsakokrat se poljubi val z novim valom!

Bruno Wolfigang:

Helga na smučanju

Najbolj zanimiv gost v hotelu je bila Helga. Bilo ji je znabiti že 27 ali celo 28 let. No, znala se je sijajno sminkati in oblačiti v stilu ekstremne levice. V občevanju z ljudmi je bila širokogrudna, taka, kakršna je zelo dostojanstven, a vendar preprost človek. Bila je odlična sportnica, imela je avto najdražje znamke in mladega moža, ki je flirtal še z drugimi. Kaj hočete še več?

Vsi smučarji v hotelu so jo oboževali. V hotelski knjigi je bilo zapisano: baron in baronica Robotin. Ime zveni sicer nekam tuje, toda Helga niti najmanj ni govorila s kakim tujim naglasom. Njenega imena ni bilo niti v dunajskem niti v berlinskem telefonskem imeniku. Zakaj bi si človek razbijal glavo?

Toda nekemu vendar stvar ni dala miru. Starejšemu, osamljenemu baronu Thornu, ki se še nikakor ni hotel posloviti od življenja. Nasprotno, njegova specialiteta je bil monokel, ki mu je krepko stal na očesu. Če bi mu le enkrat padel z očesa, bi se prav gotovo razbil. Toda padel ni, četudi so nekateri hotelski gosti stavili 3:1, da mu bo padel. Ta človek je že marsikaj preživel. Marsikaj tega, kar bi se pri drugem razvilo v pustolovščino, se je pri njem končalo z bon-tonom, ostrejšim kot je angleška gorčica. In vendar to njegovo dostojanstveno ponašanje ni ostalo brez vpliva na ženski svet.

Ko je prvič srečal Helgo, jo je dolgo opazoval. Presojal jo je skozi svoj monokel, ki je bil izbrusen samega izkustva. Lahko boste razumeli, da se ji je predstavljal. Vendar je s tem precej časa okleval. Helga se je nosila tako ponosno, da je bila upravičena sumnja, ali je sploh v njej kaj moderne krvi. Tu pa tam se ji je skušal diskretno približati, pri čemer je pokazal neverjetno mnogo estetske prefinjenosti. Toda Helga vsega tega ni opazila. Zdi se, da zares ni imela najmanjšega čuta za prefinjenost. Brez dvoma ji ni bil všeč.

Helga ga je imenovala, kar so mu seveda povedali, z navadnim starim slovom. Kajpada

da s tem še ni bilo nič dokazanega. Kaj takega ste lahko slišali tudi o popularni knežiji Katarini ali pa katerikoli sobarici iz predmestne kavarnice. On jo je opazoval naprej... Posebno natančno je presojal njeno zadržanje do hotelskega osebja. Bila je preveč ponosna. Med seboj in ljudmi je delala preveliko razliko. Toda njena tehnika pri plesu, sportu in flirtu je bila dognana. Tozadevno je popolnoma odgovarjala idealu noblesse, ki jo poznamo iz najvišjih filmov.

Med obema odličnima hotelskima gostoma je vladala napeta atmosfera, kar je barona nekoliko vznemirjalo. Sicer mu je bilo glede Helge vse jasno. Toda vendar... Nekaj neznanega ga je silovito izzivalo, naj z ljubeznivo zlobo sname tej ženski masko, a jo nato spet kot pokrov na loncu povezne. Odločil se je, da ob prvi priložnosti vse postavi na kocko.

In ni čakal dolgo. Helga je bila sama, skrita za zasneženim grmom. Smučka se ji je odpela. Zdaj jo je zapenjalo. Ni ga slišala, ko je pridrsel k njej. Stal je za njo, inšleč si: zdaj! Če uspe, prav; če pa ne uspe, potem je Helga zares baronica in dolžnost mu velevala, da se najmanj ustreli. Zdrsnil je še za korak naprej in z vso močjo ploskoma udaril Helgo po najbolj izpostavljenem delu njenih smučarskih hlač. Helga je besno poskočila. On pa se je nasmehnil. Helga se je v hipu smehljajoč pomirila ter približala svoje lice k njegovemu ter ga vprašala: »Ali me zares poznate?«

»Ne, ampak zd se mi, da sem vas pravkar srečno spoznal.«

»To je nesramnost!« je kaj nato zavpila Helga s hreščecim glasom. »In vi hočete veljati za nekakega barona? Vi ste nesramen, no, nevzgojen prostak, slon...«

»Torej!« pravi od dobrohotno ter odide po smučini. V hotelu je v dušku izpil coctail, pri čemer mu niti monokel ni padel z očesa ter se mu ni bilo treba radi tega ustreliti.

Maribor

Podaljšajte mestne avtobusne proge

Naša obdravska metropola se razvija v mesto z obsežno okolico. Širi se zlasti proti jugu, vzhodu in zapadu ter je zaradi tega razumljivo, da se stalno veča tudi število okoličanov, ki imajo pogosta poslovna pota v Maribor. Zaradi tega se je frekvenca na mestnih avtobusnih progah jako povečala in še stalno narašča, zlasti so prenatrpani vozovi sedaj, ko se ljudje zaradi visokega snega v še večji meri poslužujejo te zveze. Posebno se opaza to zjutraj, opoldne in zvečer, ko morajo marsikdaj obratovati na nekaterih progah pomožni vozovi. Mnogo uradništva in uslužbencev, ki so zaposleni v Mariboru, stanujejo v okolici. Ker so baš oni stalni potniki na avtobusnih progah, bi bilo gotovo dobro in koristno, ako bi se vsaj za nekatere voznje, ako ne za stalno, poedine avtobusne proge podaljšale v okolico mesta.

V prvi vrsti velja to za progo Glavni kolodvor - Kasarna kralja Petra. Ta proga bi se dala podaljšati do Nove vasi, taga da bi vozil avtobus prav do znamenja pred Spodnjim Radvanjem, nato pa bi prenil mimo pokopališča skozi Burovo vas in nazaj v mesto. Območje, ki bi se na ta način pritegnilo na mestni avtobusni promet, bi se s tem izdatno povečalo, ta-

ko ne bi trebalo ustrezno povečati tudi število obratujočih vozov na progi. S tem bi bilo silno ustrezno okoliškemu prebivalstvu; ako bi se predlagana proga obnesla, bi bilo ustrezno tudi Mestnim podjetjem, tesnejši kontakt okolice z mestom pa bi brez dvoma prinesel mestu tudi še druge koristi, zlasti v gospodarskem pogledu.

V sicer malo manjši meri velja gornje tudi za progo Maribor - Studenci. Podaljšala naj bi se, tudi eventualno samo za nekatere voznje, ki bi okoliškemu prebivalstvu pri reševanju poslovnih stvari najbolj ustrezale, do pekrske meje.

Tudi glede pobreške proge bi bilo premisleka vredno, ali ne bi bilo podaljšanje po večkrat na dan jako rentabilno, saj imamo v tem delu okolice naselja z veli-

kim številom prebivalstva. Izjema bi veljala za tezensko progo, ker v tej smeri itak večkrat dnevno vozijo avtobusi iz Maribora v Ptuj in obratno, deloma pa pridejo v poštev tudi oni na progi Maribor - Celje.

Ako bi se na ta način avtobusni promet pojačil, bi gotovo tudi okoliško prebivalstvo spoznalo prednost, ki se mu nudi, ter bi se te zveze posluževalo v večji meri, tako da bi mu ostala za stalno. Zlasti pa bi to veljalo za one mesece v letu, ko vremenske prilike ne dovoljujejo kolesarjenja, saj je kolo danes prometno sredstvo, ki ga pri nas skoroda nobena hiša ne pogreša več ter mu ljudje v poletnih mesecih dajejo seveda prednost, ker tako niso vezani na določeni vozni red in na predpisano progo. V—ar

Debatni večer „Šole in doma“

Drevi ob 20. bo v mali dvorani Narodnega doma zelo pomemben debatni večer, ki ga je organiziralo društvo »Šola in doma« v Mariboru. Na debatnem večeru bodo šolniki in starši razpravljali v nevezani besedi v obliki razgovorov o sodobni domači in šolski vzgoji. Razgovore bo vo-

dil g. prof. Šilih. Želeli je, da bi se tega debatnega večera udeležili vsi ljubitelji naše mladine, zlasti pa da bi se starši z vprašanji o navedeni temi udeleževali debate, ki bo koristna za dijake in njihove roditelje.

RK v Radvanju je oblekel in obul mnogo revnih otrok

Tudi v Radvanju deluje že lepo vrsto let prepotrebno in požrtvovalno društvo »Rdeči križ«, ki si zlasti v današnjih časih prizadeva, na razne načine lajšati bedo najpotrebnejšim in najrevnejšim občanom. Kako pravilno so Radvanjčani razumeli potrebo ustanovitve Rdečega križa in njegov namen, kaže predvsem lepo število članstva. Organizaciji nalepujeta učitelj I. Daura kot predsednik ter šolski upravitelj Š. Firm kot podpredsednik. Društvo že lepo vrsto let vrši svojo nalogo s tem, da prireja samarijanske in poučne tečaje ter predavanja, skrbi za izpopolnitev šolske in gasilske lekarne ter da bodisi z denarjem,

bodisi z drugimi sredstvi podpira revne. S tem svojim delovanjem vrši društvo tudi važno narodno poslanstvo, ker širi in utrjuje slovensko narodno samozavest.

Kakor vsako leto je RK v Radvanju tudi letos oblekel in obul številne revne radvanske otroke. Prav v letošnji ostri zimi so bili tega posebej potrebni. Da bi bila akcija čim uspešnejša, se je Rdeči križ obrnil tudi na razne naslove s prošnjami za podporo. Na pomoč je priskočila radvanska občina z vsoto din 4000, z lepim zneskom pa je prispeval tudi okrajni načelnik g. Ajlec. V blagu je nudila izdatno podporo tudi kraljeva banska uprava. V—ir

TEČAJ ZA MESARSKAJE VAJENCE

Združenje mesarjev za mesto Maribor bo priredilo za mesarske vajence tečaj v nedeljo, 9. febr., ob 14. v prostorih združenja v Vetrinjski ulici 11/I. Predavalo se bo o najvažnejših predmetih, ki jih mora vajenec poznati pri teoretskem izpitu. Zaradi tega je dolžnost vsakega tečaj, ki bo popolnoma brezplačen.

m Tiskarski škral. V naše večerajšnje poročilo o ustanovitvi odseka malih harmonikarjev v okviru Proslovoljne gasilske čete na Pobrežju nam je tiskarski škral vtihotopil napako, da zbirajo prijave internetov studenjskih gasilcev. Citateli so si resentov že sami popravili v pravilnem smislu, da zbira prijave gasilska četa na Pobrežju.

m Novi telefonski imeniki. Pošta Maribor 1 sporoča, da so dospeli novi telefonski imeniki za leto 1941 za področje ljubljanske poštne direkcije. Dobe se na glavni pošti pri pisemskem okeneu po ceni din 13.—.

m Mestni preskrbovalni urad objavlja, da postuje od danes naprej v dveh pisarnah, in to za izdajo moke pekoni in trgovcem v Orožnovi ulici 2/I. od 9.—12., za izdajo kart, reklamacije, prijave itd. pa v pisarni Miklošičeva ul. 1. pritičije desno od 9.—12. in od 15.—17. Hišni lastniki oz. upravitelji in stanodajalci podnajemnikom so dolžni vsako izselitev oziroma yselitev takoj javiti Mestnemu preskrbovalnemu uradu, Miklošičeva 1 na podlagi policijskih odjav in prijav.

Darujte za zimsko pomoč!

m Vinarska podružnica v Mariboru bo imela svoj redni občni zbor 16. februarja t. l. na Banovinski vinarski in sadjarski Soli v Mariboru ob 9. dopoldne. Vsak vinogradnik se naj lega občnega zbora udeleži, ker bo po obnem zboru predavanje oz. tolačenje veljavnega viničarskega reda. Uredbo o viničarskem redu bo tolačil zastopnik banske uprave v Ljubljani.

m Opozorjamo na nocojšnji baletni večer ljubljanske umetniške dvojice ge. Moharjeve in g. Pliata. Vstopnice naj se po možnosti nabavijo že v predprodaji.

m Poročili so se zadnje dni v Mariboru: Kocol Harald, kartonažer, in Hraš Justina; inž. Boris Exel in Hilinger Neža; Plevnik Maksimilijan, trg. nastavljenec, in Celin Karla; Vampel Jožef, mehanik, in Semenič Marija; Tozej Janko, trgovec, in Zupane Julčka; Zajdela Konrad, krojač, in Vrzel Ljudmila; Vidmajer Janez, kroj. mojster, in Danko Marija; Zemljič Feliks, mizarski pomočnik, in Sabler Marija; Kodrič Franc, premikač drž. žel. in Kolar Viljemina; Onič Božidar, trgovec, in Čuk Marijana; Bertoneclj Rudolf, ključ. drž. žel. in Pintar Brigita; Rep Stanislav in Stanjko Marija; Parkaš Anton, pos. sin, in Gabere Anica; Verdnik Ivan in Partič Marija.

m Šah. klub „Vidmar“. V 2. kolu turnirja II. moštva so bili naslednji rezultati: Pirtošek—Cafula 1:0, Audič V.—Kamenški 1:0, Dobrila—Poš 0:1, Mastnak—Brkljačič 1:0, Hvalič—Jauševc 0:1, Pičko—Razboršek 1:0, Valand—Maksimovič 1:0, Audič J.—Lukeš B. 0:1.

m „Triglavske rože“ bodo na splošno željo občinstva ponovili limbuški solarji v nedeljo, 9. februarja, ob 15.

m Kje sta mlada ubežnika iz Maribora? Večraj smo poročali o pobegu 12letnih dvojčkov Petra in Pavla Pirea od doma. Oblečena sta v nove sive plašče in sive sportne čepice. Njun oče naproša vsakogar, ki bi jih kje videl, da ga obvesti o tem na tel. štev. 29-77 ali pa da se obrne na najbližjo orožniško postajo ali drugo oblast. Verjetno sta odšla na podeželje ali v planine, ker sta bila navdušena za laboriranje in življenje na prostem.

m Transporti otrok iz Nemčije je potoval te dni skozi Maribor. Dunajska mestna občina ima v kraju Salvore v Italiji dečje kolonije, kamor pošiljajo od časa do časa otroke na letovanje pod vodstvom zdravnikov in zaščitnih sester. Za pribudnje dni je najavljen nov transport.

m Nesreče. Po nesreči je padel 16letni Adolf Repina, delavec na Pobrežju, ter si zlomil roko. — Pri padcu si je zlomila roko 63letna vdova po poštnem služitelju Marija Skrablova iz Maribora. — Pri letovanju se je po nesreči poškodavil na roki 13letni dijak Karel Marinič iz Maribora.

m Srebrna cigaretno dozo je našla na Aleksandrovi cesti uradnica Anica Kopicova. Doza ima na notranji strani vgrajevano ime Micika in datum 15. VII. 40, na zunanji pa črki V in D. Dobi se na policiji.

m Ljudska univerza v Mariboru. V petek, 7. t. m., bo predaval g. Ljudevit Griesbach o temi: „Od Šibenika do Ulcinja“. Predavanje bo pojasnjevalo okoli 200 prekrasnih diapozitivov v naravnih barvah.

m Rjavo usnjato denarnico je našla v neki slašičarni trgovska pomočnica Ivanka Beribok iz Plinariške ulice. V denarnici je bilo din 6250 gotovine ter dve polrdili za najemnino na ime Leščak Ivana in Juričič Ivana, Prisojna 21, Košaki. Dobi se v uradu za najdene predmete na policiji.

CITAJTE „MALE OGLASE“

m Neznani storilec je vlomil v mesarijo Josipa Helerja v Vojašniški ulici ter ukradel okrog 5 kg prekajenega konjskega mesa ter 2 kg konjskih klobas. Vrata so bila sicer zaprta, vendar se slabo zapirajo ter se je trebalo vlomilcu le krepko upreti vanje, da je prišel v mesnico.

m Kronika nesreč. S cirkularko se je vrezal v roko 62letni mizarski pomočnik Jakob Spic iz Dogaš. — S kladivom se je udaril po roki pri delu 16letni viničarski sin Albin Fabjan iz Košakov. — V Dobravi je padla na spolzki cesti ter si poškodovala roko 48letna Simpfil Neža, žena tkalskega mojstra. — Po nesreči je padel s klopi 3letni čevljarjev sin Ivan Dorič v Zgornji Polskavi.

m Prijavno sejmarsko knjižico in dovoljenje banske uprave je nedko ukradel sejmarki Heleni Jesenkovi iz Maribora na sejmju v Murski Soboti. Dokumenti so izdani na ime Emira Ičiča iz Maribora.

Obrtniški ples

8. februarja 1941 v Sokolski dvorani — Vojaška godba

* **Proti kašlju** priporočamo „RAVE“ prsne karamele. Originalen zavojček din 5.— v apotekah. Zahtevajte izključno prsne karamele iz domače tvornice „RAVE“.

* **PUTNIKOV IZLET V BUDIMPEŠTO** od 22.—28. februarja. Zahtevajte prospekte!

CITAJTE „MALE OGLASE“

Vaš uspeh: mali oglasi v „Večerniku“!

V Celju se že zbirajo prvi tekmovalci

JUTRI BO OTVORITEV I. IZLETA SLOVENSkih SMUČARJEV V CELJU

Jutri zvečer se bodo z baklado po celjskih ulicah pričele prireditve I. izleta slovenskih smučarjev v Celju, ki bo letošnja glavna smučarska manifestacija v celj. državi. Po bakladi bo otvoritev izleta. Tako prireditelji, SZSZ, kakor tudi celjska oblastva, podjetniki in Celjani sploh so se vzajemno potrudili do skrajnosti, da je vse najbolje pripravljeno za tri praznike smučarskega sporta. Poskrbljeno je, da bodo vsi udeleženci dobili hrano, prenočišče itd. Za to je določena posebna Izletna pisarna v Delavski zbornici v Razlagovi ulici, kjer naj se došli gostje prijavijo, da dobijo potrebna na-

Plačujte naročnino za „Večernik“ brez opominov!

Opominjanje naročnikov za redno plačevanje naročnine povzroča razmeroma jako mnogo dela in stroškov. Odločili smo se, da tolike težave in izdatke zaradi nerednosti nekaterih naročnikov na vsak način odpravimo. Zato opozarjamo cenj. naročnike, da bodo v bodoče vsak opomin nerednim plačnikom naročnine zaračunali po din 10.— ter ta znesek prštefi zaostali naročnini. V današnjih časih ni drugače mogoče. že celo ne dnevniku ki je — brez pretiravanja — razmeroma najcenejši list na svetu.

Naročnino je treba praviloma plačevati vnaprej, najkasneje pa do 8. v mesecu za tekoči mesec. Točno plačevanje naročnine ni samo v interesu lista, marveč je tudi v prid naročnikom samim, ker je točno plačevanje naročnine pogoj za veljavnost zavarovanja za primere smrtnih nezgod za din 10.000.—, za kateri znesek so samo redni plačniki naročnine za »VEČERNIK« zavarovani s posebno polico. Zato prosimo in pozivamo cenj. naročnike:

Plačujte naročnino za »VEČERNIK« brez opominov!

Uprava »VEČERNIKA«, Maribor, Kopališka 6.

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 1. do vključno 7. februarja lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01 ter lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Četrtek, 6. febr., ob 20.: Plesni večer Moharjeve in Pilata. Red B.

Petek, 7. febr.: zaprto.

Sobota, 8. febr., ob 20.: „Sumljiva oseba“ Red A.

Nedelja, 9. febr., ob 15.: „Gigan baron“. Znižane cene. Ob 20.: „Dva tucata rdečih rož“. Prvič.

Prihodnja glasbena novost v gledališču bodo Parmove „Caričine Amazonke“, ki jih mariborska opereta že pridno študira v Verdonikovi režiji in pod taktirko dirigenta Herzoga.

Kino

* **GRAJSKI KINO.** Do vključno petka „Hura, jaz sem oče“. Heinz Rühmann. — V soboto „Njen rendezvous“, Deana Durbin.

* **ESPLANADE KINO.** Do vključno petka izredno lep odličen francoski vefelfim „Nemoral“. Gaby Sivian. Paul Cambo. Françoise Rosay.

* **UNION KINO.** Danes zadnjič „Velemešna roža“, Tyrone Power, Alice Fey. Prihodnji spored. Senzacija! „Zemlja duhov“.

Smučarska poročila

(„Putnik“, Maribor, 6. februarja)

Poštarski dom: —8 C, oblačno, 50 cm pršiča na podlagi 15 cm.

Pohorski dom — Mariborska koča: —8 C, oblačno, 55 cm pršiča na podlagi 20 cm.

Sokolski dom: —9 C, oblačno, 55 cm pršiča na podlagi 30 cm.

Kremzarjev vrh: —10 C, oblačno, 35 cm pršiča na podlagi 70 cm.

Rimski vrelec: —8 C, oblačno, 94 cm pršiča.

Peca: —2 C, oblačno, 120 cm pršiča.

Rogaška Slatina: —1 C, oblačno, 40 cm južnega snega na podlagi 40 cm.

na ležišča, na zahtevo lahko dobijo tudi prenočišča v hotelih po znižani ceni, kar pa morajo plačati sami. V Izletni pisarni bodo lahko dobili tudi nakaznice za prehrano po znižani ceni. Mladina bo imela skupno prehrano. dnevna cena din 17.—. Tekmovalcem se priporoča, da prinesejo po možnosti s seboj po eno odejo.

Tekmovalci, ki hočejo še trenirati, se opozarjajo, da bo proga za smuk v soboto dopoldne zaprta za trening, prav tako ne bo mogoče skakati na skakalnici v nedeljo dopoldne. Skakalnica dopušča skoke do 50 m.

Vse event. nadaljnje informacije se dobe v Izletni pisarni v Celju.

Italijani svetovni prvaki v slalomu

Tretji dan svetovnega smučarskega prvenstva v Cortini d'Ampezzo v Dolomitih je bil na sporedu slalom za moške in ženske. Nepričakovano dobro so odrezali Italijani, v konkurenci si deli Italijan Chieroni prvo mesto z Nemcem Pfeiferjem, v damski konkurenci pa je dobila Italijanka Seghi senzacionalno zmago nad večkratno svetovno in olimpijsko prvakinjo Nemko Kristl Cranzovo.

V moškem slalomu je plasma sledeč: 1. in 2. Chieroni (Italija) ter Pfeifer (Nemčija) 2:01.5, 3. Marcellini (Italija) 2:01.9, 4. Cranz (Nemčija) 2:02.3, 5. Rominger (Švica), 6. Jennewein (Nemčija), 7. Lantschner (Nemčija).

V ženskem slalomu je zasedla prvo mesto Seghi (Italija) 2:05.6, 2. Cranz 2:10, 3. Proxauf (obe Nemčija) 2:17.4.

V oceni za alpsko kombinacijo moških je na prvem mestu Nemec Jennewein s 404.4 točke, 2. in 3. Italijana Marcellini in Chieroni 405.1, 4. Cranz (Nem.) 407.6, 5. Rominger (Švica), 6. Pfeifer (Nem.), 7. Soerensen (Norv.), 8. Scheuring (Šved.), 9. Lacedelli (Italija). — V alpski kombinaciji za ženske je prva K. Cranz (Nem.) 406.2, pred Seghi (It.) 424.7, sledita dve Nemki.

V okviru prireditve je bila tudi konferenca zastopnikov vseh zvez, ki so poslale svoje tekmovalce. Soglasno je bilo sklenjeno, da bodo prihodnje FISine tekme 1. 1942 v Nemčiji. Kongres FIS je bil odložen za nedoločen čas.

SVEDSKA ZMAGA NA 18 km
Za svetovno prvenstvo v teku na 18 km je bila ostra borba, saj je med časom zmagovalca in 20. tekmovalca na cilju komaj dobrih 5 minut razlike. Zmago so odnesli severnjaki, kot najboljši Srednjeevroplci pa so se plasirali Italijani, ki so seveda na teh terenih imeli dovolj prilike za treninge. Vrstni red na cilju je bil sledeč:

1. Dahlquist (Švedska) 1:05.25, 2. Kurikala (Finska) 1:07.35, 3. Silvernoinen (Finska) 1:08.13, 4. A. Compagnoni (Italija) 1:08.15, 5. Fortel (Finska) 1:08.23, 6. in 7. Pahlin in Johansson (oba Švedska) 1:08.38, 8. Matsbo (Švedska) 1:08.58, 9. Berauer (Nemčija) 1:09.08, 10. Lauronnen (Finska) 1:09.16, 11. Gerardi (Italija), 12. Sved, 13. Demetz, 14. do 16. Švedi, 17. in 18. Finca (med njimi tudi znani Jalkanen) ter nato dva Italijana. Prvi Švicar je na 31. mestu.

Danes se tekmovalje nadaljuje s skoki za kombinacijo.

Družabna smučka prireditvev grafikov

Mariborski grafiki bodo tudi letos priredili tradicionalno smučko tekmovalje za prehodni Gutenbergov pokal, ki bo tokrat posebno zanimivo zaradi tega, ker bo padla odločitev glede pokala, ako se tudi letos posreči zasesti prvo mesto laaskemu zmagovalcu Nacetu Borovniku. Letošnji smuk bo v nedeljo, 9. januarja. Start bo ob pol 14. pri Razglednem stolpu, od koder teče proga mimo staybišča mariborskih grafikov na Pohorju do go-

stilne Hoste v Radvanju, kjer bo cilj. V konkurenci lahko tekmujejo samo člani grafične organizacije, izven konkurence pa so dobrodošli tudi gosti. Prijave se sprejemajo v pisarni SGRJ na Ruški c. 1.

Po smučkem tekmovalju bo družabni sestanek v gostilni Mihevc-Mautner v Radvanju, kjer bodo tudi objavljeni rezultati. Kakor ta družabni zaključek ima tudi prireditvev smučkega tekmovalja izrazito družaben in propagandni značaj.

MALI OGLASI

do 20 besed stanejo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo na stanelo namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pismene odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba orložit v znakih. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisanih naročilih so lahko plača v znakih. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščemo takoj

VINIČARJA

spošobnega, marljivega, poštenega, zaupnega, za vinogradno in gozdno posestvo od 20 jutrov blizu Varaždana. Prošnje je poslati na »Publicitas«, Zagreb pod »58067«.

22556-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

DOBRA FRIZERKA

milaša moč, nekoliko izvežbana v moški stroki, išče službo s 15. febr. Informacije frizerski salon Ločnik, Dravograd.

22554-3

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

TRISOBNO STANOVANJE Maistrova ulica 22-1, se odda 1. ali 15. marca. Pojasnila: Aleksandrova c. 14. pritičje desno.

22545-5

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom, s hrano ali brez, oddam. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

22552-8

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

PARCELA

2000 m², 1/4 ure od glavnega kolodvora, se takoj proda. — Vprašati Košaki 47.

22551-11

Proda se lepo VINOGRADNO POSESTVO 3 ha 45 a, z viničarijo in stanovanjsko hišo za 260.000 dinarjev. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

22557-11

STROJI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

LESNA INDUSTRIJA

POZOR! Trostranski skobelni stroj za izdelovanje ladijskega poda je dospel iz Nemčije še po ugodni ceni. Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. Telefon 37-54.

22540-14

Se po starih tovarniških cenah so dostopne:

STRUŽNICE

(Präzisions-Drehbänke), 200x1000—15000 mm, z nortonprestavami in vdelanimi elek tromotorji ter vrtnali stroj, ki vrta do 30 mm, z vdelanim elektromotorjem Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. Telefon štev. 37-54.

22539-14

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodam eno

OMARO

stensko uro in psiho. Vprašati v gostilni Frankopanova 55.

22549-17

Frizerski salon „Pavla“

Trajni kocr samo po Pavli, specializirana trajna brez vodne onduacije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša oprežba po nižjih cenah.

Salon „Pavla“ Koroška 9

GLASBILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodam nov

RADIO

dobro ohranjen. Cena nizka. Kdor si želi dobre glasbe, naj pohiti. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

22544-20

Nogavice trajne

po »Nimela« kopeli

»NIMELA« preprečuje spuščanje petelj (znak) Din 30.—

»NIMELA« SAMOPRODAJA CELJE, poštni predaj 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

JABOLKA

kg 2, 3 in 4 din. Skladišče Koražija, Aleksandrova c. 51

22530-23

2—3000 kg JABOLK pol gnilih, za prešanje oz. za predelavo prodam. Oglada se lahko vsak dan od 11-12. ure v Kopitarjevi 6, Maribor.

22512-23

Oglašujte!

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 1/2 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši. Kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelek.

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI ČENIK

Prodaja v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva

Bančno kom. zavod

Aleksandrova cesta 40

Kupuju in prodaja: Preskrbuje:
Valute vseh vrst, tudi zlatnike Inkase, Posojila,
Vrednostne papirje Naložbe kapitala
Hranilne knjižice

Prodaja srečk državne razr. loterije

POMLADANSKI DUNAJSKI VELESEJEM

WIENER MESSE

9. DO 16. MARCA 1941

Poljedelstvo (vsi poljedelski stroji) — vrtnarstvo — sadjarstvo
vinogradništvo — ribolov in ribogojstvo — čebelarstvo — kemična industrija — mlekarstvo — kletarstvo

Na področju Tehničnega velesejma

Avtomobilska in motociklistična razstava

Prijave najpozneje do 10. februarja.

Vsa obvestila in navodila dajejo:

J. Kulhanek, počastni zastopnik za Dravsko banovino in banovino Hrvatsko, Zagreb, Ulica Kraljice Marije 24, tel. 51.85.

H. Pfannenst'II, gen. zastopnik za celo Jugoslavijo, Beograd, Bosanska 29, tel 30-881.

Popusti na vseh železnicah.

Nalivna pecesa

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.